

Ο ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΗΜΕΡΙΑΝ

ΤΕΥΧΟΣ Β

ΕΤΟΣ Α.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1880.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου ἀρχόμεθα τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Παγκοσμίου Λευκώματος ἐν ᾧ θὰ δημοσιεύονται κατ' ἐκλογὴν αἱ βιογραφίαι ὄλων τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος.

ΛΔΟΛΦΟΣ ΚΡΕΜΙΕ. Ἐγεννήθη ἐν Νίμῃ τὴν 30 Ἀπριλίου 1796. Σπουδάζας τὰ νομικὰ ἐν Αἴγῃ ἐνεγράφη ἐν τῷ δικηγορικῷ καταλόγῳ τῆς γενεθλίου πατρίδος του ὅπου διεξήγαγε πολλὰς δίκας. Τὸ 1830 ἐδέχθη τὴν ὑπεράσπισιν ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τοῦ Γερων. Ρανβίλ ἀρχαίου ὑπουργοῦ τοῦ Καρόλου Γ'.

Ἐκλεχθεὶς κατὰ τὸ 1832 βουλευτὴς τοῦ διαμερίσματος τοῦ Σοικὴν καὶ πάλιν τὸ 1846, ὁ κ. Κρεμιέ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ὑπέγραψε τὴν αἴτησιν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου Γκυζώτου. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς 24 Φεβρουαρίου, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν προσωρινὴν κυβέρνησιν, εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς ὁποίας εἰργάσθη καὶ αὐτός.

Διορισθεὶς ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπεκυρώθη ἐν τῇ θέσει του ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἔδωκε τὴν παραίτησιν του συνεπεί τῆς αἰτήσεως περὶ καταδιώξεως τοῦ Λουὶ Βλάγκ.

Ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ διαμερίσματος τοῦ Σηκουάνα καὶ τοῦ Ἰνδρου καὶ Λειγέρου ἐδέχθη τὴν τοῦ δευτέρου ἐκλογὴν κατόπιν παρητήθη

καί ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῷ 1869 ὅτε οἱ Παρισινοὶ ἐκλογεῖς τὸν ἀπέστειλαν νὰ παρακαθῆσθαι εἰς τὸ νομοθετικὸν σῶμα.

Τὴν 4 Σεπτεμβρίου διορίσθη μέλος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐξελέγη δὲ μετὰ τοῦ Γαλαί Βιζαάν

Μ. ΑΔΟΛΦΟΣ ΚΡΕΜΙΕ.

νον ἔλαβε τὸν λόγον ὅτε ἤρχισεν ἡ συζήτησις περὶ τῶν ζητημάτων τῆς Ἀλγερίας. Ἐξελέγη γερουσιαστὴς ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τὴν 15 δεκεμβρίου 1875.

Ὁ Κρεμιέ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἰσραηλιτικὴν θρησκείαν καθ' ὅλην δὲ τὴν ζωὴν του ὑπερίστησε

νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν κυβέρονσιν ἐν Τούρ.

Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ φεβρουαρίου 1871 ὁ Κρεμιέ μὴ ἐκλεγείς ὑπ' οὐδενὸς διαμερίσματος παρητήθη ἐκ τῆς κυβερνήσεως. Ἐκλεχθεὶς κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1872 ὡς βουλευτὴς Ἀλγερίου ἐκάθησεν ἐν ταῖς ἀριστεραῖς ἑδραῖς καὶ τότε μὲν

τοὺς ὁμοθρήσκους του.

Ὁκτὼ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του ἐκλαυσε τὴν ἀπώλειαν τῆς συζύγου του, ἡ λύπη τῆς ὁποίας ἐπετάχυνε τὸν θάνατον τοῦ ὑπεροργδοῦ κονταετοῦς γέροντος.

ΘΟΡΟΥΑΛΔΣΕΝ

Ὅτε κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1862 ἡ Β' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξελέξατο τριμελῆ Ἐπιτροπὴν ὅπως προσφέρῃ εἰς τὸν λαοπρόβλητον νεαρὸν Πρίγκηπα τῆς Δανιμαρκίας τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα, καὶ ἀναγορεύσῃ αὐτὸν

συνταγματικὸν βασιλεῖα τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸ ὄνομα Γεώργιος Α', πρῶτον ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπῆρξεν, ἀμὰ ἀριχθεῖσα εἰς Κοπεγχάγην, νὰ θέσῃ στέφανον ἐκ θαλλοῦ ἐλαίας, ἐπιδοθέντα ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις καλλιτεχνῶν, ἐπὶ τοῦ ἀ-

γάλματος τοῦ ὑπερφυοῦς τούτου νέου Φειδίου τῆς νεωτάτης ἐποχῆς, ἐφ' ᾧ σεμνύνεται ἅπασα ἡ Δανία.

Ὁ λαὸς τῆς Κοπεγχάγης συνεκινήθη μεγάλως ἐπὶ τῇ ἐκτιμῇ ταύτῃ τῆς μεγαλοφυΐας ὑπὸ λαοῦ, οὕτινος οἱ πρόγονοι ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι τῶν νεωτέρων ἀριστοτεχνῶν καὶ ἐνεθουάσθη μέχρι δακρύων, ἅπας δὲ ὁ Δανικὸς τύπος ὠμίλησεν ἅπειρα ὑπὲρ Ἑλλάδος, ἕνεκα τοῦ στεφάνου. Αὐτὸς δὲ ὁ Πρόεδρος, ἀναλαμβάνων τὸν στέφανον, εἶπε τὰ ἀξιολογούμενα ταῦτα λόγια:

« Δεχόμεθα μετὰ πλείστης εὐχαριστήσεως » καὶ μετὰ δακρύων τὸν στέφανον τούτον, τὸν » ἐκ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐλαίας, διότι εἶνε στέφανος τῆς χώρας ἐκείνης, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ κοινὴ » μήτηρ καὶ διδάσκαλος τῶν ὠραίων τεχνῶν, » καὶ ἐξ ἧς ἠρύσθημεν τὰ πάντα! »

Τοῦ ἀξιολόγου λοιπὸν τούτου καὶ μεγαλοφυοῦς καλλιτέχνου σπεύδομεν σήμερον νὰ παραθέσωμεν μετὰ τῆς εἰκόνας καὶ τὴν συνοπτικὴν βιογραφίαν.

Ἡ νεωτέρα γλυπτικὴ ἐναθρύνεται εἰς δύο μεγαλοφυΐας ἐνομίλλους, εἰς δύο μεγάλα καὶ ἀντίπαλα ὀνόματα: τὸν Θεουράλδσεν καὶ τὸν Κανόθαν, τοὺς ὁποίους οἱ σύγχρονοι δὲν ἐδίστασαν νὰ παραβάλωσι πρὸς τοὺς περιδόξους Φειδίας καὶ Πραξιτέλους τῆς ἀρχαιότητος, ὡς ἀναστήσαντας εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους τὴν ἀρχαίαν τέχνην. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, μεταξὺ μὲν τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνῶν διεμερίζεν ἡ ἀρχαιότης τὸν μερολήπτῃ αὐτῆς θαυμασμὸν, ἐνῶ ἡ νῦν γενεὰ ἀπέδοτο τὸν δίκαιον φόρον τοῦ θαυμασμοῦ τῆς ἐξίσου πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἐνομίλλους καλλιτέχνας, καὶ ἐπαύσατο ἀντιπαθεύουσα αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους. Ἰδίως ὅμως ὁ πολὺς Θεουράλδσεν, ὡς ἐπιζήσας τοῦ ἐνομίλλου αὐτοῦ, κεῖται ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν μεταγενεστέρων, εὐχαριστουμένων νὰ ἐγγράψωσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τοσοῦτ' ἀγάλματα ὀνόματα.

Ὁ περιδόξος οὗτος ἀγαματοποιὸς, τὸ κλέος τῆς Δανιμαρκίας, ἐγεννήθη μὲν ἐν Κοπεγχάγῃ τῷ 1770 ἐξ ἀφανῶν γονέων, ἔτυγεν ὅμως καλλίστης ἀγωγῆς, ἐκπαιδευθεὶς δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν τεχνῶν, διότι παιδιόθεν ἐδείκνυεν ἀκατάσχετον κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικὴν.

Ὁ νέος Βερθόλδσεν—τοῦτο ἦν τὸ κύριον ὄνομά του—ἀπὸ τῆς δεκαπενταετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας ἤρχισε νὰ ἀξιούται τῶν διαφόρων ἐτησίων βροβείων τοῦ καλλιτεχνικοῦ διαγωνισμοῦ, αἱ δὲ λαμπρόταται μετὰ ταῦτα ἐπιτυχίαι του ἐχορηγήσαν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ περιηγηθῇ

πρὶα ἔτη δαπάνη τῆς Κυβερνήσεως, μὲ ἐτησίαν ἐπιχορηγήσιν 1200 φράγκων, καὶ τὴν 20 Μαΐου τοῦ 1796 ἀπεχαιρέτισε τὴν πατρίδα του, ἐπιβάς πολεμικοῦ Δανικοῦ πλοίου ἀναχωρήσαντος διὰ τὴν Μεσόγειον.

Φθὰς εἰς Ρώμην, κατέγινε νυχθημερὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς τέχνης, περιεργαζόμενος τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ προπαρασκευάζων τὴν δόξαν του. Καὶ ὅμως τὰ ἔργα τῆς σμίλης του δὲν ἠύχαριστον τὴν αὐστηρὰν φιλοκαλίαν του, διὸ καὶ μόλις ἔφερον εἰς τέλος ἐν ἄγαλμα, τὸ ἔρριπτε συντετριμμένον εἰς ἀφανῆ τινὰ γωνίαν ἀμὰ τῷ ἐφαίνετο κατὰ τι ἐλλεῖπές. Ἐὰν πρέπη νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν ἀποκεφαλισθέντων καὶ κολοβωθέντων ἀγαλμάτων τοῦ ἀριστοτέχνου τούτου διὰ τῆς ἀξίας τῶν ὀλίγων, ἅτινα ἐσώθησαν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν ταύτην, ἀναγκαζόμεθα νὰ μεμφθῶμεν τὴν αὐστηρότητα Θεουράλδσεν.

Ὁ μέγας καλλιτέχνης ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον, οὕτινος ἡ κατασκευὴ ἐμελλε νὰ κινήσῃ εἰς θαυμασμὸν τὴν Δανιμαρκίαν καὶ ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἀντικείμενον ἔλαβε τὸν Ἰάσωνα σωζόμενον τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους κατεφρόνησε διὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὸ χρυσοῦν δέρας. Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1801 τὸ ἐκ γύψου ὑπόδειγμα ἦτο ἔτοιμον· ἀλλ' εἰς τὴν Ρώμην, τὴν ἐστὶν ταύτην τῶν καλλιτεχνῶν, δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ γίνῃ τις γνωστός· τὸ ἀριστούργημα τοῦ νέου ἐρμογλύφου δὲν ἐθαυμάσθη ὅσον ἤξιζε· καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος μίαν τῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ τὸ παρετήρησε πολλὴν ὥραν, συνέτριψε τὴν κεφαλὴν του καὶ τὸ ἔρριψε μετὰ τῶν τόσων ἄλλων, ἅτινα ἐκαρτομήθησαν πρὸ αὐτοῦ.

Ἡ τριετὴς προθεσμία ἤγγιζε, καὶ ὁ Θεουράλδσεν ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Κατ' ἀρχὰς ἀπεφάσισε νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ φθινόπωρον, ἀλλ' ἀκολούθως ἀνέβαλε τὴν ἀναχώρησίν του μέχρι τῆς ἀνοίξεως. Τὸ διάστημα τοῦτο ἤρκεσεν εἰς τὸ νὰ κατασκευασθῇ ἐκ γύψου νέος Ἰάσων, ἀναστήματος φυσικοῦ.

Μετ' ὀλίγον διεφθμίσθη εἰς Ρώμην ὅτι ἐξαίσιόν τι ἀριστούργημα ἐφιλοτεχνήθη ὑπὸ νέου ἀγαματοποιοῦ ξένου· πλήθος συρρέει εἰς τὴν οἰκίαν του, θαυμάζει, ἀλλ' ὁ θαυμασμὸς ἐξηγεῖται διὰ ξηρῶν ἐπαίνων, ἐπιθυμητῶν μὲν, ἀλλ' ὀλίγον ἐνθαρρυντικῶν. Παρ' ὀλίγον τὸ νέον ἄγαλμα νὰ πάθῃ ὅ,τι καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ. Τί νὰ πρόξῃ ἐν τοσοῦτ'; Ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως ἤγγιξεν· ἡ Δανιμαρκία ἐζήτηε τὸν νέον τῆς καλλιτέχνης, οὐδ' εἶχεν αὐτὸς πόρους ὅπως παρατείνῃ τὴν ἐν Ρώμῃ διατριβὴν του. Ἡ ταχυδρομικὴ ἀμαξα ἔζευξε τοὺς ἵππους, ὁ ἠνίοχος παρεπονείτο ὅτι

ήργοπόρου οι ξένοι του, όταν ο συνοδοιπόρος του Θορουάλδσεν φθάσας ἀνήγγειλεν ὅτι τὰ διαβατήρια δὲν εἶχον ἐπιθεωρηθῆ.

Ἀνέβαλε λοιπὸν τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὴν αὔριον. Ὅποια τῆς τύχης εὐνοία! οἱ καιροὶ τῆς δοκιμασίας εἶχον παρέλθει, διότι τὴν ἰδίαν ἐκεί-

νην ἡμέραν ἔρθατεν εἰς Ρώμην Ἄγγλος τις βαθύπλουτος, Θωμᾶς Χόπ ὀνομαζόμενος, τὸν ὁποῖον ὁ ὁδηγὸς του ἔφερον εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Θορουάλδσεν διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰάσωνος, περὶ οὗ τοσοῦτος ἐγένετο λόγος.

Ὁ Χόπ. εὐρὼν αὐτὸ ἀξιολύμαστον, ἠρώτησε

ΘΟΡΟΥΑΛΔΣΕΝ

πόση δαπάνη ἐχρειάζετο διὰ νὰ λαξευθῆ εἰς μάρμαρον. ἌἘξακόσια σκεῖνια, ἀπεκρίθη ὁ νέος τεχνίτης. — Εἶναι ὀλιγώτατον, ἐπανελάβην ὁ φιλοτέχνης Ἄγγλος· σὲ δίδω ὀκτακόσια, καὶ περιπλέον σοὶ παραχωρῶ τὸ ἀναγκαιῶν μάρμαρον, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅμως νὰ ἀρχίσῃς ἀμέσως τὴν ἐργασίαν.» Ἐκ τοιούτων τυχαίων εὐτελῶν περιπτώσεων ἐξαρτᾶται πολλάκις ἡ τύχη τῶν με-

γάλων ἀνδρῶν· ἐὰν ὁ Ἄγγλος αὐτὸς δὲν ἤρχετο τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς Ρώμην, εἰς τῶν ἐνόδοξων συγχρόνων ἀριστοτεχνῶν ἤθελε ζήσει ἀφανής. Ὁ Θορουάλδσεν ἀνέβαλε καὶ πάλιν τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ ἡ τελειοποίησις τοῦ ἀγάλματος ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν φήμην, ἥτις ἤρξα-νε καθ' ἑκάστην καὶ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν ἀνεξάρτητον.

ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΘΩΜΑ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φυλλ. σελ. 11).

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν ἀναγεγραμμένοι αἱ σωτηριωδέσταται αὐταὶ ἀρχαί· καθιέρωσις τοῦ θείου δικαίου ἦτοι ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἀναγνώρισις τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ, κατάργησις τῶν φεουδαλικῶν δικαίων καὶ ἀνακήρυξις τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν ἐνώπιον τοῦ νόμου· ἡ καθιέρωσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐργάζεσθαι καὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Τὰς ἀρχὰς ταύτας ἠσπάσθησαν παραχρῆμα ὅλοι τῆς Εὐρώπης οἱ λαοὶ καὶ καθιέρωσαν ἐν τοῖς δημοσίοις προγράμμασιν ὅλοι οἱ διαπαιδαγωγηθέντες ἐν ταῖς ἀρχαῖς ταύταις ἀπετίναξαν ἀμέσως τὸν ζυγὸν τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς δουλείας καὶ ἀνέπνευσαν τὸν ζωογόνον τῆς ἐλευθερίας ἀέρα.

Οὕτω συνέστησαν τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ κράτη, συνετάγησαν νόμοι σοφοὶ διέποντες αὐτὰ καὶ οὕτω προήχθη ὁ κόσμος, εἰς ἣν σήμερον εὐρίσκειται κατάστασις.

Ἴδου τὸ πανόραμα τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἱστορία εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἀπλοῦν ἐταστικὸν ρίψῃ βλέμμα ἐν αὐτῇ. Βλέπετε ὅποιας μεταβολᾶς ὑπέστη ἡ ἀνθρωπότης κατὰ τὸ μακροχρόνιον διάστημα τοῦ βίου αὐτῆς· αἱ δὲ μεταβολαὶ αὐταὶ δὲν ἐγένοντο ἄνευ λόγων καὶ τυχαίως, ἀλλ' ἔχουσι σπουδαιότατους λόγους προκαλέσαντας αὐτάς. Ἡ ἱστορία διδάσκει ὅλους τούτους τοὺς λόγους.

Ἐξετάσαντες ἐν συνόψει ἀνωτέρω τίς ἡ ὠφέλεια καὶ σπουδαιότης τῆς ἱστορίας ἐναπολείπεται ἡμῖν εἰσέτι νὰ μάθωμεν τίνας αἱ πηγαί, καὶ τίνας αἱ βοηθητικαὶ εἰς αὐτὴν ἐπιστῆμαι, πιστεύω δὲ ὅτι ἡ ἐντιμὸς ὀμήγουρις θέλει μοι παράσχῃ ἐπὶ τινὰς εἰσέτι στιγμὰς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς ἀκρόασιν. Δύο εἰδῶν πηγαὶ εὐρίσκει ὁ μέλλων νὰ γράψῃ ἱστορίαν αἱ μὲν εἶναι γραπταί, αἱ δὲ ἄγραφοι· καὶ γραπταὶ μὲν εἶναι τὰ συγ-

Ὁ Ναπολέων κυριεύσας τὴν Ἰταλίαν, ἠθέλησε νὰ ἀνεγείρῃ παλάτιον αὐτοκρατορικὸν εἰς Ρώμην, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξελέξατο ἑαρινὰ τινα παλάτια τοῦ Πάπα. Ἡ Ἀκαδημία πρότεινεν εἰς τὸν Θορουάλδσεν νὰ κατασκευάσῃ τὰς ζωοφόρους θαλάμων τινῶν· οὗτος παρέστησε τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο, ἀληθῶς ἔργον κυκλώπειον, ἀνεγνώρισθη ὡς τὸ ἐντελέστερον τῆς τέχνης ἀριστοῦργημα μετὰ τὴν ἐνδοξὸν ἐποχὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἀγαματοποιίας.

Τῷ 1819 ὁ Θορουάλδσεν ἐπανῆλθεν εἰς Κοπεγχάγην, ὅθεν ἠθέλησε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀφεύκτως τὸ ἐπόμενον ἔτος διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν συντελέσασαν πρὸς ἀπαθνατισμὸν τοῦ μητροπολιν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ ὁδοπορία του ὁμοιάζε πομπὴν ἐπινίκειον· πανταχοῦ τῆς Γερμανίας ὅθεν διῆλθεν, εἰς Βιέννην, εἰς Βαρσοβίαν μέγιστα τιμὰ ἀπεδόθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ πανταχοῦ ὁ ἐνδοξὸς καλλιτέχνης κατέλιπεν ἀνὰ ἐν θαῦμα τῆς σμίλης του.

Ὁ Θορουάλδσεν ἀπέκτησεν ἐν Ρώμῃ μεγίστην περιουσίαν, ἥς ἐποίηε ἐντιμὸν καὶ ὠφέλιμον χρῆσιν. Ἐπροικοδόμησεν ἀδρῶς Μουσεῖον ἐθνικὸν εἰς Κοπεγχάγην, ὅπου ἐπανελθὼν τῷ 1838, διῆλθεν αὐτόθι τὸ λοιπὸν τοῦ βίου του. Ἀπέθανε δὲ αἰφνιδίως τὴν 24 μαρτίου 1844.

Ὁ Θορουάλδσεν δὲν ἐνυμφεύθη ποτὲ, οὔτε εἶχε συγγενῆ τινα. Ἀφῆκε δὲ κληρονόμον του τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ ἐναποθεῖται τὰ ἔργα του εἰς τὸ ἰδικὸν Μουσεῖον, περὶ οὗ διελάβομεν ἀνωτέρω, καὶ οὕτως τὰ ἐγκαίνια ἐγένοντο μετὰ μεγίστης πομπῆς τῷ 1846. Εἰς δὲ τῶν συγχρόνων Δανῶν τεχνιτῶν ἐδημοσίευσεν τῷ 1851 ἐν Κοπεγχάγῃ ὑπὸ τὸν τίτλον Μουσεῖον Θορουάλδσεν πλήρη συλλογὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἀπαρτιζομένην ἐξ 420 λιθογραφημένων πινάκων, καθ' ἣν τάξιν εὕρηται τοποθετημένα ἐν τῷ Μουσεῖῳ.

Ἡ τέχνη τοῦ Θορουάλδσεν εἶνε σεμνὴ καὶ σοβαρὰ, συναρμολογουμένη πάντοτε μὲ τὸ περιστώμενον ὑποκείμενον, διαστέλλεται δὲ πρὸ πάντων διὰ τῆς καθαριότητος τῆς γλυφῆς καὶ τῆς ἐπιχαρίτου διαθέσεως, συμφώνου ἀείποτε μὲ τὰς αὐστηροτέρας ἀπαιτήσεις. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος καθιστᾷ μόνος τὰ ἔργα του ἀριστοῦργήματα. Πρὸ πάντων δὲ ὑπερέβη τοὺς συγχρόνους καλλιτέχνας ὡς πρὸς τὴν φανταστικὴν καὶ ἰδίως τὴν μυθολογικὴν παράστασιν τῶν εἰκόνων.

γράμματα τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν, οἵτινες ἐγκατέλιπον ἡμῖν ἔργα σπουδαιότατον φῶς ἐπὶ τῆς ἱστορίας ἐπιπέποντα. ἄγραφοι δὲ τὰ διάφορα μνημεῖα, τὰ ὁποῖα περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν καὶ ἐκληροδότησαν ἡμῖν οἱ ἀρχαῖοι, ὅπως δι' αὐτῶν μάθωμεν τὸν βίον αὐτῶν. Αἱ καθ' ἡμέραν γινόμεναι ἀνασκαφαὶ καὶ τὰ πολυάριθμα μνημεῖα, ἅτινα καλύπτει ἡ κόνις τῶν ἐρείπιων καὶ τὰ ὁποῖα ἐξάγονται εἰς τὸ φῶς προσθέτουσι ἀνὰ μίαν σελίδα εἰς τὴν μεγάλην ἱστορικὴν βίβλον· πολλὰ σκοτεινὰ ἢ ἀσαφῆ καὶ ἐσφαλμένα χωρία τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν ἐφωτίστησαν καὶ διωρθώθησαν διὰ τῶν μνημείων τούτων.

Πραγματικῶς ἐὰν ἡ ἀρχαιολογία δὲν παρεῖχε τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἱστορίαν, ἠθέλωμεν ἀγνοεῖ πολλὰς καὶ τὰς σπουδαιότερας μάλιστα λεπτομερείας πολλῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος οἱ ὁποῖοι ἐτόφθησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν πόλεων τὰς ἁποίας κατόκησαν. Ἀφ' οὗτου μάλιστα κατωρθώθη ἡ ἀνάγνωσις τῆς γραφῆς τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἀφ' οὗτου πολυάριθμοι λόγιοι ὀνομασθέντες ἁσινολόγοι ἀφιέρωσαν τὸν βίον αὐτῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν λειψάνων τῆς ἀνατολικῆς ἀρχαιότητος, ἀφ' οὗτου ὁ Σοαμπολιὼν ὁ νέος εὑρετὴν κλεῖδα τῶν ἱερογλυφικῶν, ὁ δὲ Γοτφρένδ τῶν σφηνειδῶν τῶν Χαλδαίων, ἡ ἱστορία τῆς ἀνατολικῆς ἀρχαιότητος ἀνεπτύχθη τοσοῦτον ὥστε ἐὰν σήμερον λάβητε ἀνὰ χεῖρας ἓνα ἱστορικὸν τῆς ἀρχαιότητος τὸν Ἡρόδοτον λ. χ. ἢ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον καὶ ἀναγνώσχητε μετ' αὐτοὺς καὶ μίαν ἱστορίαν συγγραφείσαν ἐπὶ τῆ βάσει τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων θὰ ἴδῃτε ὅτι ἡμεῖς μετὰ παρέλευσιν 2,000 περίπου ἐτῶν γινώσκουμεν πολὺ ἀκριβέστερα καὶ πλείοτερα περὶ τῶν λαῶν τούτων ἢ ἐκεῖνοι οἵτινες ὑπῆρξαν σύγχρονοι αὐτῶν. Ἡ πρόοδος αὕτη ὀφείλεται εἰς τὰς ἀκαμάτους ἐρεῦνας τῶν σοφῶν, ὧν οἱ πλείστοι ἔπεσαν θύματα τῆς αὐταπαρνησίας τῶν ὁποῖοι ὁμῶς θησαυροὶ μένουσι εἰσέτι κεκρυμμέναι καὶ ὁπόσαι σκοτειναὶ τῆς ἱστορίας σελίδαι θὰ διαφωτίσωσιν ἐὰν ἀνακαλυφθῶσι! Διάστημα γὰρ αἰγυπτιακὸς ὁ Μαρριέτ ὁμῶν ἐσχάτως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας περὶ τῶν ἐν Αἴγυ-

πτῶ γενομένων ἀνακαλύψεων ἔλεγεν ὅτι πλείοστα εἰσέτι λείψανα τῆς ἀρχαιότητος καλύπτονται ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς Αἰγύπτου τὰ ὁποῖα ἀνευρισκόμενα θὰ φωτίσωσι μέγα μέρος τῆς ἱστορίας.

Ἐτεροι σπουδαιότατοι πηγαὶ τῆς ἱστορίας εἶναι ἡ γεωγραφία καὶ ἡ χρονολογία· καὶ ἡ μὲν πρώτη εἶναι ἡ περιγραφή τῶν χωρῶν, ἐν οἷς ἐτελέσθησαν τὰ ὑπὸ τῆς ἱστορίας ἀναφερόμενα διάφορα γεγονότα, ἡ δὲ δευτέρα προσδιορίζει τὸν χρόνον καθ' ὃν ταῦτα ἐτελέσθησαν.

Μέχρι τινος ἐνομιζέτο ὅτι ἡ γεωγραφία εἶναι βοηθητικὴ μόνη τῆς ἱστορίας ἐπιστήμη, ἀλλ' αἱ νεώτεροι ἐρεῦναι ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τῶν μελέτων αὐτῆς. Διὰ τῆς γεωγραφίας ἡ μνηνεύθησαν σήμερον πολλὰ μυστήρια τῆς ἱστορίας καὶ ἐξηγήθησαν τὰ αἷτια πολλῶν γεγονότων. Ἡ νεώτερα αὕτη ἱστορικὴ σχολὴ ἀριθμεῖ ἤδη πολλοὺς ὁπαδοὺς ἐκ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης. Διαπρεπὴς φιλόλογος ὁ Ἀλφρέδος Μωρὺ προλογιζόμενος τοῦ ἀρίστου αὐτοῦ συγγραμμάτος Ἡ Γῆ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔγραφε ταῦτα: «Ἐπὶ μακρὸν χρόνον πραγματευόμενος ἐν τῇ ἱστορίᾳ περὶ τῆς πορείας τῶν γεγονότων καὶ τῶν στρατῶν, ὠμίλου μόνον περὶ τῶν ἠθικῶν αἰτιῶν καὶ περὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἐξήσκησαν, ὅσοι εὐρίσκοντο ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐθνῶν. Ὁ ἱστορικὸς προσεπάθει νὰ ἐκθέσῃ τὴν σειρὰν τῶν γεγονότων εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεμίγνυεν ἐνίοτε τὴν περιγραφὴν εἰκόνας τινος τῆς κοινωνίας ἢ τὸν χαρακτῆρα πολιτικοῦ τινος ἥρωος· ἀλλ' ἡμέλει συνήθως νὰ ἐρευνῆσῃ τὰ ἀληθῆ αἷτια ἅτινα προηγούνται τῶν γεγονότων. Τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ἐτελέσθησαν αἱ ἐπαναστάσεις, τὸ κλίμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐγίνοντο αἱ κοινωνικαὶ μεταβολαί, ἡ φυλὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκον οἱ λαοί, ἡ διανοητικὴ αὐτῶν κατάσταση, τὸ πνεῦμά των, ἡ ἰδιοσυγκρασία των, τὰ ἥθη των ἔμενον ἀνεξέταστα.» Ἡ ἐξήγησις ὅλων τούτων ὀφείλεται εἰς τὴν γεωγραφίαν· εἰς τί λ. χ. ἀποδοτέον τὴν παρά τοῖς Ἀνατολικοῖς λαοῖς πολυγαμίαν παρὰ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος τοῦ κλίματος; ἢ τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῶν Φοινίκων παρὰ εἰς τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς χώρας των; Εἰς τὴν σειρὰν τῶν μελετῶν μας θὰ τύχωμεν, παλλάκις τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐ-

ξηγήσωμεν διὰ τῆς γεωγραφίας τὰ διάφορα ἱστορικὰ γεγονότα καὶ θὰ ἴδῃτε, κύριοι, πόσα μυστήρια τῆς ἱστορίας θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἀνιχνεύσωμεν.

Ὁ μέλλων λοιπὸν νὰ συγγράψῃ ἱστορίαν ὀφείλει ἐπιμελεμένως νὰ ἐξετάσῃ ὅλας ταύτας τὰς πηγὰς. Ἀλλ' ἐπειδὴ καθὼς καὶ ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, ἡ ἱστορία δὲν εἶναι ἀπλὴ τῶν γεγονότων ἐκθεσις, ὁ ἱστορικὸς δέον συνάμα νὰ σπουδάσῃ καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐπιστήμην ἣτις συνίσταται εἰς τὸ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν.

Ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη εἶναι βαθεῖα κριτικὴ μελέτη ὅλων τῶν ποικίλων συμβάντων, τὰ ὁποῖα ἡ ἀνθρωπότης διέπραξε μέχρι τούδε, ἡ ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς αὐτῶν ἐκθεσις καὶ ἡ ἀμερόληπτος ἐκτίμησις.

Ὅποια λοιπὸν ἡ εὐθύνη τοῦ ἱστορικοῦ! Διὰ τοῦτο καὶ ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος ἱστορικὸς Θεουκιδίδης φιλοσοφικῶς ἀπεφῆντο περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἰπὼν ὅτι ἐγράφη ἵνα ᾗ κτῆμα ἐς ἀεὶ, Ἀλλῶς ἐὼν ἡ ἱστορία ἦτο ἀπλὴ γεγονότων ἀφήγησις, ἐὰν ἦτο μόνον ἐκθεσις διαφόρων πράξεων τῶν παρελθουσῶν γενεῶν οὐδὲν θὰ παρεῖχε τὸ ἐνδιαφέρον τε ἠσθάνετό τις τέρψιν βεβαίως ἀναγινώσκων τὴν περιγραφὴν διαφόρων γεγονότων, ὡς ἐὰν ἀνεγίνωσκε διήγημά τι ἡ μυθιστορίαν, οὐδαμῶς ὁμῶς θὰ ἀπῆλαυε τῆς ὑψίστης ἐκείνης ὠφελείας, ἣν σήμερον παρέχει ἡ ἱστορία.

Πρό τινος μάλιστα χρόνου νέος ἐμορφώθη ἐπιστημονικὸς κλάδος τῆς ἱστορίας ἡ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας εἰσαχθεῖσα πολλαχοῦ καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν πανεπιστημείων. Καὶ ὁμῶς δὲν δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς μορφώσεως τοῦ νέου τούτου ἱστορικοῦ κλάδου, Ἀφοῦ ἡ ἱστορία πρέπει νὰ ᾖ φιλοσοφικὴ τῶν γεγονότων ἐρευνα, πρὸς τί ἢ διὰ τῆς φιλοσοφίας ἐκτίμησις καὶ μελέτη τῆς ἱστορίας; Εἴπομεν καὶ προηγουμένως ὅτι ἡ ἱστορία δέον νὰ φωτίζεται διὰ τῆς φιλοσοφικῆς δαδός, διότι τί ἄλλο εἶναι ἡ ἱστορία ἢ φιλοσοφία διδασκομένη διὰ γεγονότων, πράξις πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας. Μὴ

ὁ φιλόσοφος δὲν ἀρέσεται πάντοτε τὰ δόγματα αὐτοῦ ἐκ τῆς ἱστορικῆς βίβλου; μὴ ἡ φιλοσοφία δὲν εἶναι ἀπόρροια τῆς μελέτης τοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος;

Ἄλλ' ὅπως φθάσῃ ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ εὐρίσκεται ἤδη πλείους διήλθε περιόδους. Ἀνοίξατέ τὰ ἱστορικὰ συγγράμματα τῆς ἀρχαιότητος, μόλις θέλητε ἀπαντήσῃ ὀλίγη ἴχνη τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης.

Ὁ Ἡρόδοτος γράφει γεγονότα δυνάμενα μόνον νὰ τέρψωσι, ὁ Θεουκιδίδης καίτοι ποικίλλει τὴν διήγησίν του διὰ φιλοσοφικῶν θεωριῶν πραγματεύεται ὁμῶς περὶ ἐνὸς μόνου τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας ἐπεισοδίου· ὁ Ξενοφῶν καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος διαχαράττουσι κάπως τὰ ἴχνη τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης. Οἱ λατῖνοι ἱστορικοὶ εἶναι ἐπίσης ἀπλοὶ χρονολόγοι· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κριτικὸς Τάκητος ἠμέλησε νὰ ἐρμηνεύσῃ τὰ αἷτια τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Σήμερον ὁμῶς ἡ ἱστορία ἔκαμε γιγαντιαίας προόδους φωτισθεῖσα ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας.

Ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὴν σπουδαιότητα τῆς ἱστορίας. Ἡ μελέτη αὐτῆς δέον νὰ κατέχη τὴν πρώτην τάξιν αὐτῆς σπουδῆς ἡμῶν, ἐν δὲ τοῖς καθημερινοῖς ἀναγνώσμασι πρέπει νὰ προτιμᾶται παντὸς ἐτέρου τερψιθύμου ἀναγνώσματος καὶ ἰδίᾳ τῶν μυθιστορημάτων, ἅτινα κακῆ μοίρα, κατέκλυσαν τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰς αἰθούσας μας. Ἴδου ὁ περιφανὴς φιλόσοφος τῆς Γαλλίας Γκυζῶτος τί λέγει παραβάλλων τὸ μυθιστόρημα πρὸς τὴν ἱστορίαν. «Πολλοὶ θέλουσι μυθιστορήματα· ἀλλὰ διατί δὲν ἐγκύπτουσιν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας; Ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ ἀνεύρισκον τὸν ἐσωτερικὸν βίον, τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν ποικιλοτάτων καὶ δραματικωτάτων αὐτοῦ σκηνῶν.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ ἀνεκάλυπτον τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν μετὰ τῶν ζωηροτάτων καὶ γλυκυτάτων παθῶν τῆς καὶ διὰ τὸ ἐξοχώτατον θέλητρον τῆς πραγματικότητος. Καγὼ θαυμάζω ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν φαντασίαν, τὴν δημιουργὸν δύναμιν τὴν παράγουσαν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὰ ὄντα, τὴν ἐμφυχοῦσαν, χρωματίζουσα καὶ ζωοποιούσαν αὐτὰ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἀναπτύσσουσαν ἀπαντὰ

τὸν πλοῦτον τῆς ψυχῆς καὶ τὰς περιπετείας τῆς τύχης. Ἀλλὰ τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἔζησαν πραγματικῶς, καὶ πραγματικῶς ἠσθάνθησαν τὰς πληγὰς τῆς τύχης, τὰ πάθη, τὰς εὐφροσύνας καὶ τὰς ἀλγηδόνας, ὧν ἡ θέα τοσοῦτον ἐπιδρᾶ ἐφ' ἡμᾶς, θέλγουσι καὶ συγκινοῦσι μὲν τὴν ψυχὴν πολλῶ πλεῖον ἢ τὰ τελειότερα ποιητικὰ ἢ μυθιστορικὰ ποιήματα. Τὸ πλάσμα τὸ ζῶν, τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ εἶναι πολὺ ὠραιότερον παρὰ πάντα τὰ πλάσματα τῶν ἀνθρώπων· πάντων δὲ τῶν ποιητῶν μέγιστος εἶναι ὁ Θεός.»

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ διαστήμου φιλοσόφου ἄριστα ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἱστορία οὐ μόνον τῆς μυθιστορίας ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ποιήσεως ὑπερέχει μεθ' ὅλα ὅσα περὶ τοῦ ἐναντίου ὁ Σταγειρήτης φιλόσοφος ἀπεφήματο «φιλοσοφώτερον καὶ σπουδαιότερον ποιήσεις ἱστορίας ἐστίν.»

Δι' ὅλα ταῦτα ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπαναλαμβάνομεν δὲ καὶ πάλιν ὅτι δὲν εἶναι ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει. Ἡ γνῶσις καὶ σπουδὴ τῆς ἱστορίας εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μείζων ὁδηγὸς ἡμῶν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ὁ οἰκουμενικὸς διδάσκαλος. Ἐν γένει δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι διὰ νὰ καταστῇ τις ἄξιος καὶ ἐπωφελὴς τῆς κοινωνίας μέλος πρέπει νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱστορίαν.

Ἡ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ

Α

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝΟΣ.

Τὴν 28 Ἰανουαρίου 1866 ὁ Λιβιγκστὼν ἐφθασεν εἰς Ζανζιβάρην, παρασκευαζόμενος διὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ ἐκδρομὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀφρικῆς. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης περιηγήσεως, τῆς ὁποίας δὲν προέβλεπε ποσῶς τὴν διάρκειαν καὶ ἤτις ἔμελλε νὰ δώσῃ τοσοῦτον ἐνδοξον τέλος εἰς τὸ σπάδιον, τοῦ διαστήμου

περιηγητοῦ, ὑπέσχετο νὰ συνδέσῃ τὰς τελευταίας ἀνακαλύψεις τοῦ Βούρτωνος πρὸς βορρᾶν τῆς Ζανζιβάρης πρὸς τὰς περιηγήσεις τῶν προκατόχων του, κατόπιν νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ δυτικὰ τῆς Τανγανίκας, ὅπου ἐνόμιζεν ὅτι θὰ εὔρη τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου γεωγραφικοῦ αἰνίγματος τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου.

Διαμείνας ἐπὶ ἓνα μῆνα ἐν Ζανζιβάρῃ, ὁ Λιβιγκστὼν κατέλιπε τὴν νῆτον καὶ ἀπεβιβάσθη μετὰ τῆς συνοδείας του εἰς τὸν λιμένα τῆς Μινκιδάνης, πλησίον τῆς κοίτης τοῦ Ροβοῦμα, ποταμοῦ τὸ ὁποῖον χωρίζεται ἀπὸ τῆς λίμνης Νυάσσης διὰ τῶν ὄρεων τῆς ἀνατολικῆς περιφέρειας, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ περιηγητὴς ἐσχόπευε νὰ ἀνέλθῃ.

Ὁ Λιβιγκστὼν, μεθ' ὅλους τοὺς καμάτους καὶ τὴν ἡλικίαν του, ἐφαίνετο ἀναγεννώμενος ὅταν ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τῆς Ἀφρικῆς.

«Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσέρχομαι εἰς τὴν Ἀφρικὴν, γράφει, αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν λίαν εὐχαριστημένον. Ὅταν ἐπανέρχομαι εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ βελτιώσω τὴν τύχην τῶν ἰθαγενῶν, τὸ πᾶν χαίρει ἐν ἐμοί. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν συνήθων ἐθιμοτυπιῶν, ἡ ἀφίξιμας εἰς τι χωρίον, αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις μας, ταῦτα πάντα καθιστῶσι γνωστὸν τὸ ἔθνος διὰ τοῦ ὁποίου θὰ φωτισθῇ ἡ χώρα των ἀπαλλασσομένη ἐκ τῆς πίστεως τῶν μαύρων. Ἄλλως τε ἡ καθαρῶς φυσικὴ τῆς περιηγήσεως ἡδονὴ εἶναι μεγίστη αὐτὴ καθ' ἑαυτήν.»

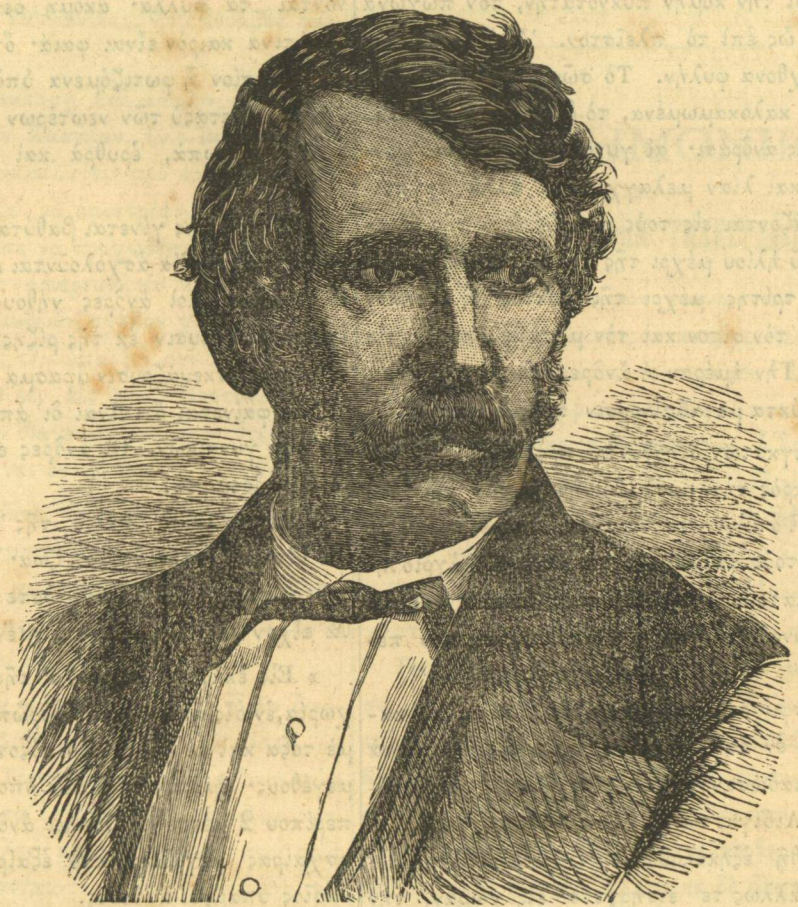
Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς πορείας του αἱ δυσχέρειαι πανταχόθεν περιεκύκλωσαν τὸν περιηγητὴν τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ χώρα καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν διωκτῶν τῶν δούλων ἦτο σχεδὸν ἔρημος ἢ τοῦλάχιστον οἱ κάτοικοι ἐσώζοντο διὰ τῆς προσεγγίσεως τῆς συνοδείας πρὸς τούτους δὲ ἡ ἔλλειψις ἀτραποῦ καθίστα δυσχερῆ τὴν πορείαν. Εἷς τινὰ μέρη οἱ περιηγηταὶ μετὰ τὸν πέλεκυν εἰς τὰς χεῖρας μόνον ἠδύναντο νὰ εὐρίσκουσι διόδον.

«Τὴν 12 Ἀπριλίου, λέγει ὁ Λιβιγκστὼν ἡ λόχμη τοῦ δάσους ἦτο τόσο πυκνὴ, ὥστε οἱ ἄνθρωποι μου ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν ἀνοίξωσι· ταῦτο ἐξηκολούθησεν οὕτω ἐπὶ

πέντε χιλιόμετρα. Τὰ δένδρα δὲν εἶναι μεγάλα, ἀλλὰ τόσο πυκνὰ ὥστε ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐργασία διὰ νὰ ἀνοίξῃ τις τὸν δρόμον καὶ νὰ ὑψώσῃ τὸν θόλον. Πρὸ τῆς ἀποδεκατίσεως τῶν κατοίκων διὰ τῆς μεταναστεύσεως, ὅλοι αὐταὶ αἱ λόχμαι ἦσαν καλλιεργημέναι· ὡς ἐκ τούτου, δὲν βλέπει τις ἐνταῦθα μεγάλα δένδρα. Πολλοὶ

Τὸ θέαμα καθίσταται οἰκτρότερον ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ χώρα εἶναι εὐφορος καὶ οἱ κάτοικοι φαίνονται ἐργατικοὶ καὶ φιλήσυχοι.

«Πανταχοῦ χωρία, λέγει ὁ περιηγητὴς, ἔχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἑκατὸν καὶ πλέον οἰκίας. Ὅλα τὰ ὑγρά μέρη εἶναι πλημμυρισμένα καὶ τὰ ὕδατα τῆς πλημμύρας χρησιμεύουσιν

Ο ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝ

κορμοὶ ἔχουσι πάχος καλάμης καὶ εὐρίσκονται ἀναμιξ μετὰ κληματίδων.»

Ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἡ συνοδεία ἀνῆρχετο τὴν κοιλάδα τῆς Ροβούμης. Πανταχοῦ ὁ Λιβιγκστὼν παρετήρει τὰς καταστροφὰς, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκον οἱ διώκται τῶν δούλων. Τὰ πολυάριθμα καὶ κελῶς ἐκτισμένα χωρία εἶναι σχεδὸν ἔρημα, αἱ ἀτραποὶ πληροῦνται σκελετῶν τῶν δυστυχῶν δούλων ἐγκαταλειφθέντων ἢ θυσιασθέντων.

εἰς τὴν ἄρδευσιν τῶν χαμηλοτέρων γαιῶν. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν πηγῶν παράγει σίδηρον διὰ τῆς σκωρίας, τὴν ὁποίαν ἀποθέτουσι. Τὰ δένδρα εἶναι μικρά. Πολλὴ χλόη καὶ ἄνθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τῶν γαιῶν καὶ πλησίον τῶν ὑδάτων.

Τὰ ὄρη ὑψοῦνται ἐξακόσια ἢ ἐννεακόσια μέτρα καὶ πλέον ὑπὲρ τὴν βᾶσιν των ἀκαταπαύστως ἐστρεφόμεθα ἀναβαίνοντες ἢ καταβαίνον-

τες τὰς ἀποκρήμους κλιτύας, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ χώρα.»

Τέλος τὴν 8 αὐγούστου ὁ Λιθιγιστὼν εὐρέθη ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς ἐξαισίου λίμνης Νυάσσης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνακαλύψει πρὸ ἐννέα ἐτῶν.

Οἱ κάτοικοι ὀνομαζόμενοι Μαγκάγια, εἶχον ἀκούσει περὶ τοῦ περιηγητοῦ καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν φιλικώτατα.

Ἔχουσι τὴν κόμην πυκνοτάτην, τὸν πώγωνα ἐξέχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτόχθονα φυλὴν. Τὸ σῶμα καὶ τὰ μέλη τῶν εἶναι καλοκαμωμένα, τὸ δὲ πρόσωπον γλυκὺ παρὰ τοῖς ἀνδράσι· αἱ γυναῖκες τῶν εἶναι χονδροειδεῖς καὶ λίαν μελαγχροῖναι ἀλλὰ ἐργατικά. Ἐργάζονται εἰς τοὺς ἀγρούς ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ὥρας καὶ ἀπὸ τῆς τρίτης μέχρι τῆς νυκτός· ἢ μᾶλλον σπάνουσι τὸν αἶτον καὶ τὸν μεταβάλλουσιν εἰς ἄλευρον. Τὴν ἡμέραν οἱ ἄνδρες πλέκουσι δίκτυα καὶ τὴν νύκτα μεταβαίνουσιν πρὸς ἀλιείαν.

Ὁ Λιθιγιστὼν διηυθύνθη πρὸς νότον διὰ τὴν στραφῆ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς λίμνης. Ἐκεῖ ἀπήνησεν Ἀραβας, οἵτινες τσοσῦτα εἶπον εἰς τοὺς ἀνθρώπους του περὶ τῆς ἀγριότητος τῶν κατοικούντων τὰς πρὸς δυσμὰς χώρας, ὥστε ἡ συνοδεία ἠρήθη ἢ ἀκολουθήσῃ τὸν περιηγητήν.

Οἱ πρόσφυγες οὗτοι ἦσαν Ἀνζουανναῖοι, κατοικούντες ἐν Ζανζιβάρῃ, οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ κατὰ τὸ θέρος διαδύσαντες τὴν φήμην περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λιθιγιστῶνος. Ἄλλ' οὗτος χωρὶς ἢ ἀποθαρρυνθῆ ἐξηκολούθησε τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν· ἄλλως τε εἰσῆρχετο εἰς χώραν, τὴν ὁποίαν εἶχε ἤδη ἐπισκεφθῆ καὶ μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν ἠρίθμει πολλοὺς φίλους. Ἡ χώρα εἶναι ὑψηλὴ, ὠραία καὶ ἔχει κλίμα ἐξαισίον.

« Τὸ βαρόμετρον καὶ τὸ θερμὸν ὕδωρ, παρατηρεῖ ὁ περιηγητής, δεικνύουσι πλάτος πλεόντων 1200 μέτρων ὑπεράνω τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης. Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν θερμότεραν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ἀλλ' ὁ ἀῆρ εἶναι εὐχάριστος. Ἡ χώρα εἶναι ὠραιότατη· μακρὰ κλιτύς καὶ κύκλος ὁρέων ὑψοῦται 600 ἕως 900 μέτρα ὑπεράνω τῆς πεδιάδος. Ὀλίγα δένδρα ὑπάρχουσιν ἐπὶ

τῶν λόφων, ὅπου αἱ καλλιεργημένοι γαῖαι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τετράγωνοι εἶναι τοσοῦτον ἐκτεταμέναι, ὥστε δύναται τις νὰ φαντασθῆ, βλέπων αὐτάς, τοὺς ἀγρούς τῆς Ἀγγλίας· μόνον οἱ φραγμοὶ ἐλλείπουσιν.

» Τὰ δὲ δένδρα ὡς ἀνθοδέσμα ὑψοῦνται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὁρέων ἢ πλησίον τῶν χωρίων καὶ τῶν τάφων. Ἴδου ἡ στιγμή καθ' ἣν ἀναφαίνονται τὰ φύλλα· ἀκόμη δὲν εἶναι πράσινα. Ἐπί τινα καιρὸν εἶναι φαιά· ὅταν τὰ ἴδη τις ἐκ τοῦ πλησίον ἢ φωτιζόμενα ὑπὸ τοῦ φωτός εἶναι ἐρυθρά. Μεταξὺ τῶν νεωτέρων εὐρίσκονται πράσινα κιτρινωπά, ἐρυθρά καὶ ἐρυθρά πορτοκαλόχροα.

» Ἡ ὄργωσις γίνεται βαθύτατα. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν· ἀλλ' ἤδη πολλοὶ ἄνδρες νήθουσι βάμβακα, τὸν ὁποῖον ἐξάγουσιν ἐκ τῆς ρίζης ἐνὸς δένδρου καὶ δι' οὗ κατασκευάζουσιν ὕφασμα στερεώτατον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι εἶναι δι' ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῶν γυναικῶν. Οἱ ἄνδρες εἶναι ἐνδεδυμένοι μὲ ἀιγοδέσματα.

» Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἄγρια ζῶα· πράγματι δὲ τοσοῦτος εἶναι ὁ πληθυσμὸς ὥστε τὰ δυστυχεῖ ζῶα θὰ εἶχον βίον λίαν τεταραγμένον.

» Εἰς ἐκάστην στροφὴν τῆς ὁδοῦ βλέπομεν χωρία, ἐν οἷς ἀπαντῶμεν ἀνθρώπους ὠπλισμένους μὲ τόξα καὶ μὲ βέλη. Τὸ τόξον εἶναι ἀσυνήθους μεγέθους· ἐμέτρησα ἐν τοῦ ὁποῖου ἡ χορδὴ ἦτο περίπου 2 μέτρων. Πολλοὶ ἄνδρες ἔχουσι καὶ μισγαίρας μεγάλας ἀπὸ ἐξαίρετον σίδηρον, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει ἀφθονος.

» Οἱ νέοι καὶ τῶν δύο φυλῶν φέρουσι μακρὰν κόμην ἢ ὁποία πίπτει ἐπὶ τῶν ὠμων καὶ οὕτως ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου.

» Τινὲς ἐκ τῶν γυναικῶν κοσμοῦσι τὴν κεφαλὴν μὲ εἶδος ξυλίνων κομβίων τὰ ὅποια αἱ γυναῖκες τῆς κοιλάδος τῆς Ζαμβέσης θέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῶν χειλέων.»

« Τὰ χωρία εἶναι ἀφθονα διεσκορπισμένα ἐπὶ τῆς πεδιάδος· τὰ πλεῖστα ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων 800 μέτρα. Ἐκαστον τῶν χωρίων τού-

των εἶναι περικυκλωμένον ὑπὸ ἀνθοδέσμης δένδρων.

» Ἐφ' ὅλων τῶν ἀκαλλιεργήτων μερῶν ἡ πεδιάς εἶναι κεκαλυμμένη ὑπὸ χλόης· πανταχοῦ δὲ ὑπάρχουσιν ὕδατα ποτίζοντα τὸ ἔδαφος.»

Μετὰ δεκάμηνον πορείαν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ διὰ μέσου χώρας πλουσίας καὶ εὐφορώτατης ὁ Λιθιγιστὼν ἔφθασεν εἰς τὸ μεσημβρινὸν ἄκρον τῆς λίμνης Ταγγανίκας, ἧτις ἐνταῦθα ὀνομάζεται Λιέμβα.

Χωρὶς νὰ σταματήσῃ ἐπὶ μακρὸν ὅπως ἴδῃ τὴν ὠραίαν ταύτην Κασπίαν, ἣν ὁ Βούρτων καὶ ὁ Σπῆκ εἶχον ἀνακαλύψει πρὸ αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἠλπίζε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν, ὁ περιηγητής ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀδιερευνητοῦ εἰσέτι ταύτης χώρας, πρὸς τὴν μυθώδη σχεδὸν χώραν τοῦ Κασεμβέ, τῆς ὁποίας τὴν ὑπαρξιν πρὸ δύο ἡδὴ αἰώνων εἶχον ἀναγγεῖλει εἰς τοὺς Πορτογάλλους, αἱ δὲ ἐκθέσεις τῶν ἰθαγενῶν ἀνέφερον ὅτι ὑπάρχουσι πολλαὶ λίμναι ἐν αὐτῇ.

Τὸ ταξείδιον τοῦτο, ὅπερ ὁ περιηγητής ἐξετέλεσεν εἰς διάστημα ἕξ μηνῶν ἔσχεν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα. Ἡ χώρα ἦτο πλουσία καὶ εὐφορος, ἢ πολυάριθμος συνοδεία οὐδεμίαν ἀπῆλτα σπουδαίαν δυσκολίαν.

« Προχωροῦμεν πάντοτε πρὸς τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν, λέγει ὁ Λιθιγιστὼν, καὶ διὰ μέσου ὠραίας κοιλάδος. Τὸ πράσινον χρώμα βασιλεύει πανταχοῦ, ἀλλὰ τὰ δένδρα εἶναι ποικιλόμορφα. Ἡ συνοδεία—δούλοι καὶ ἀχθοφόροι περὶ τοὺς τετρακοσίους πενήκοντα—εἶναι διηρημένη εἰς τρία μέρη. Ἐκαστον μέρος ἔχει τὸν ὁδηγὸν καὶ τὴν σημαίαν του· ὅταν δὲ στηθῆ εἰς κανὲν μέρος, ὅλη ἡ συνοδεία ἴσταται μέχρι οὗ ἀρθῆ ἡ σημαία· τότε ἀρχίζει πάλιν ἡ πορεία μὲ τὸν ἡγῶνα τοῦ ταμπούριου. Ἐκάστη τῶν συνοδειῶν τούτων ἔχει δώδεκα ὁδηγούς, μὲ ὅλους φαντασιώδη φορέματα· περὰ καὶ μαργαρίται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, ἐρυθρὸν ἐριούχον ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ κοσμήματα ἐκ μηλωτῶν. Τίθενται εἰς γραμμὴν, τὸ ταμπούριον κτυπᾷ, ἢ σάλπιγξ ἤχει καὶ ὅλος ὁ κόσμος προχωρεῖ. Ἡ μουσικὴ αὕτη διεγείρει τὸ αἶσθημα παρ' ἐκαίνοις,

οἵτινες ἦσαν ἄλλοτε δούλοι· εἰς τὴν πρώτην πρόσκλησιν διὰ τῶν ὀργάνων τούτων, οἱ ὑπηρέταί μου τρέχουσι· μόλις μοὶ δίδουσι καιρὸν νὰ ἐνδυσθῶ καὶ καθ' ὅλην τὴν πορείαν εἶναι εἰς τὴν πρώτην τάξιν.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Ο ΝΕΟΣ ΓΡΑΦΩΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Μεταξὺ τῶν νεωτέρων ἐφευρέσεων τῆς ἐπιστήμης τὴν σπουδαιότεραν κατέχει θέσιν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ γράφοντος τηλεγράφου. Διὰ τῆς τηλεγραφικῆς γραφίδος—οὕτως ὠνόμασεν αὐτὴν ὁ ἐφευρέτης κ. Κόουπερ—ὁ ἐπιστέλλων τηλεγράφημα γράφει αὐτὸ ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὡς διὰ συνήθους γραφίδος, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν τὸ τηλεγράφημα μεταβιβάζεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὑποδέκτου, γεγραμμένον αὐτομάτως ἐπὶ χάρτου εὐρισκομένου ἐν τῷ γραφεῖω τούτῳ.

Τοιαῦται τηλεγραφικαὶ σκευασταὶ μεταδίδουσαι τὴν γραφὴν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι, ἰδίᾳ ἡ τοῦ Βακεβάλ, τοῦ Μέγερ, τοῦ Ἀρλινκούρ καὶ τοῦ Κατέλλη· ἡ τελευταία μάλιστα ἐφηρμόσθη ἐπὶ τινα καιρὸν καὶ εἰς πολλὰς τηλεγραφικὰς γραμμάς τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ἐγκατελείφθη, ἐνεκα τοῦ πολυπλόκου αὐτῆς. Ἄλλως τε δὲ ὅλα ταῦτα τὰ συστήματα στηριζόμενα ἐπὶ τοῦ συγχρονισμοῦ τῶν δύο κινήσεων τοῦ ὥρολογίου, παρεῖχον ἀντίγραφον τοῦ τηλεγραφήματος, ἐνῶ διὰ τῆς σκευασίας τοῦ Κόουπερ αὐτὸς ὁ ἐπιστέλλων γράφων μεταδίδει τὸ τηλεγράφημά του οὕτως ὥστε ἐὰν εἶχε τὸ ἔθρον διπλῆς ὁράσεως, θὰ ἠδύνατο νὰ ἴδῃ εἰς τὴν ἐτέραν γραμμὴν τὴν γραφὴν τοῦ ἀναφαινομένην ἐπὶ χάρτου εὐρισκομένου ἐν τῷ γραφεῖω τοῦ ἀποδέκτου, καθ' ἣν στιγμήν αὐτὸς ἐγράψασεν ἐν τῷ γραφεῖω τοῦ ἀποστολέως ἐπὶ τοῦ ἐν χερσὶ του χάρτου τὸ τηλεγράφημα.

Ἡ ἀρχὴ ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁ ἐφευρέτης εἶναι

άπλουστάτη· είναι ή αρχή του προσδιορίζειν τὰ διάφορα σημεῖα καμπύλης γραμμῆς κατὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν δύο συνηρηολογημένων τετραγώνων. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην π. γ. χαράσσεται ἐπὶ τοῦ χάρτου ή ὁδὸς ἐνὸς πλοίου διὰ τοῦ πλάτους καὶ μήκους. Ὅμοίως ή ἀκριβὴς θέσις ἐνὸς χρωστήρος ή μιᾶς γραφίδος ἐπὶ φύλλου χάρτου, κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν χαράσσει μίαν λέξιν δύναται ἀκριβῶς νὰ προσδιορισθῆ κατὰ τὰς ἀποστάσεις, αἵτινες τὴν χωρίζουσι ἐκ τῶν δύο ἄκρων τοῦ φύλλου. Ἐὰν αἱ ἀποστάσεις αὗται ή δύναντο νὰ μεταδοθῶσι διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, εἶναι φανερόν ὅτι ή κίνησις τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως θὰ ήδύνατο ἀκριβῶς νὰ μεταδοθῆ διὰ μιᾶς ἐτέρας γραφίδος συνδεδεμένης μετ' ἐκείνης διὰ τοῦ ρεύματος τούτου.

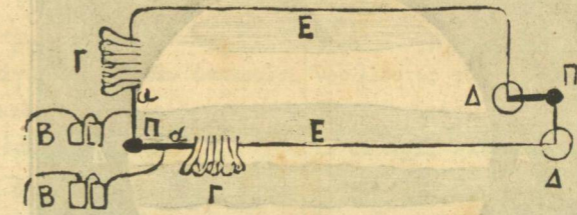
Ἄλλαις λέξεσιν ὅταν ή γραφὴ χαράσσει ἐπὶ τοῦ χάρτου κυκλικὴν γραμμὴν, ή κίνησις τῆς ἀποσυντίθεται εἰς δύο διευθύνσεις, ὧν ή μία ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ή ἕτέρα ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἀπομακρύνουσα συγχρόνως αὐτὴν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς καὶ τῆς κάτω ἄκρας· τὸ πρόβλημα συνίσταται λοιπὸν εἰς τὸ νὰ μεταδώσῃ τις τὴν διπλὴν ταύτην κίνησιν εἰς τὴν γραφίδα τοῦ ἀποστολέως, ὅπως αὕτη χαράσσει ἀκριβῶς τὸν αὐτὸν χαρακτήρα, ὃν καὶ ή πρώτη.

Ὅπως ἐπιτύχῃ τὸ ἀποτέλεσμα τούτο ὁ Κόουπερ μεταχειρίζεται δύο περιφερείας· ή μία χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ μεταδίδῃ τὰς καθέτους διευθύνσεις ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ή ἄλλη τὰς ὀριζοντείους διευθύνσεις ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Καθ' ἃ δὲ εἶπομεν, ὅλαι αἱ κυκλικαὶ γραμμαὶ τῆς γραφίδος εἶναι ἀποτελέσματα τῶν δύο τούτων διευθύνσεων· ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ τὰς ἀποσυνθέσῃ τις, καθ' ἣν στιγμὴν γίνονται διὰ τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως καὶ νὰ τὰς μετασυνθέσῃ ὅπως παραγάγῃ τὰς κινήσεις τῆς γραφίδος τοῦ ὑποδέκτου. Ἡ διπλὴ αὕτη ἐργασία γίνεται διὰ τινος μηχανισμοῦ συνισταμένου εἰς σειρὰν μοχλῶν καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸν παντογράφον, ὃν μεταχειρίζονται οἱ ἰχνογράφοι. Τὸ ἀνωτέρω σχέδιον δεικνύει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Π εἶναι ή γραφίς

διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀποστολέυς γράφει τὸ τηλεγράφημά του ἐπὶ φύλλου χάρτου, τὸ ὁποῖον κινεῖται ὑπὸ τὴν γραφίδα ταύτην ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ, μετὰ κινήσεως ὁμοίας πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν παράγει ὁ μηχανισμὸς τοῦ ὥρολογίου. Εἰς τὴν γραφίδα Π εἶναι συνδεδεμένοι πρὸς τὰς δεξιὰς γωνίας δύο μοχλοὶ α καὶ α', ἀνταποκρινόμενοι πρὸς ἐκάστην τῶν περιφερειῶν. Παρατηρήσωμεν λοιπὸν, χάριν ἀπλοποιήσεως, τὴν μίαν μόνον ἐκ τῶν δύο τούτων περιφερειῶν, ἐκείνην λ. γ. ἥτις εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τοῦ μοχλοῦ α καὶ δέχεται τὰς καθέτους ἀπωθήσεις. Ὁ εἰς ἐκ τῶν πόλων τοῦ ἀγγείου Β εὐρίσκεται εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τῆς γῆς, ὁ ἕτερος μετὰ τὸν βραχίονα τοῦ μοχλοῦ α. Οὗτος στερεῖται τῆς διὰ προστριβῆς θίξεως διὰ νὰ μὴ παρειέλθῃ μεταξὺ τῆς σειρᾶς τῶν πλακῶν Γ αἱ ὁποῖαι εἶναι μεμονομέναι ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ χάρτου. Μεταξὺ ἐκάστου ζεύγους τῶν πλακῶν εὐρίσκεται ὁ ἀπωθητικὸς σωληνίσκος Γ· καὶ ὁ τελευταῖος σωληνίσκος τῆς σειρᾶς ταύτης εἶναι συνδεδεμένος μετὰ τὸ σύρμα τῆς γραμμῆς E διὰ μέσου τῆς τελευταίας πλακῆς. Εἶναι φανερόν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν κινήθῃ ὁ μοχλὸς α ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, τὸ ρεῦμα τῆς στοιβάδος θὰ διέλθῃ δι' ὅλων τῶν μοχλῶν ἠττονος ἀντιστάσεως καὶ ὅτι ή ποσότης τοῦ ἠλεκτρισμοῦ διερχομένου διὰ τῆς γραμμῆς θὰ ἦναι μᾶλλον ἰσχυρὰ, εἰς τρόπον ὡς τε πᾶσα ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω κινήσεις τοῦ μοχλοῦ α ἦτοι τῆς γραφίδος, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ ρεύματος ἐπὶ τῆς γραμμῆς. Αἱ ὀριζόντιοι κινήσεις τῆς γραφίδος γίνονται διὰ τοῦ βραχίονος τοῦ μοχλοῦ α', καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ σύρμα τῆς γραμμῆς Γ.

Ἴδωμεν ἤδη τί συμβαίνει εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ὑποδοχῆς. Τὸ ρεῦμα τὸ διερχόμενον διὰ τῆς γραμμῆς Γ φθάνει εἰς τὸ ἐν τῷ σταθμῷ γαλθανόμετρον Δ. τὸ δὲ διερχόμενον διὰ τῆς γραμμῆς Γ' φθάνει εἰς τὸ γαλθανόμετρον Δ'. Τὰ δύο ταῦτα γαλθανόμετρα δὲν ἔχουσι βελῶνας μεγάλης διαστάσεως καὶ ἐκτελοῦσι τὸ ἔργον τοῦ βραχίονος τοῦ μοχλοῦ ἐνὸς παντογράφου, συνδεδεμένου πρὸς τὴν γραφίδα τοῦ ὑποδέκτου Π'. Λοιπὸν ὅσῳ τὸ εἰς τὰ γαλθανόμετρα ἐρχόμενον ρεῦ-

μα εἶναι ἰσχυρόν, τοσούτῳ αἱ βελῶνας ἀπομακρύνονται, τοσούτῳ καὶ ή γραφὴ Π' ὠθεῖται πρὸς τὴν κάθετον ή ὀριζόντιον διεύθυνσιν, καί, ἐπειδὴ ρας φοράς μεγαλύτερος τῆς Γῆς καὶ τριακοσίας δέκα φοράς βαρύτερος αὐτῆς. Ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου παρατηροῦνται

ή μεγάλη ή μικρὰ αὕτη δύναμις τῶν ρευμάτων παράγεται διὰ τῶν κινήσεων τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως, αὗται μεταδίδονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς γραφίδος τοῦ ὑποδέκτου Π'. Τοιαύτη εἶναι ή ἀρχὴ τοῦ εὐφυοῦς τούτου συστήματος τὸ ὁποῖον ἐφηρμόσθη ἐπὶ γραμμῆς

submarine telegraph

Σχέδιον τῆς γραφῆς τοῦ γράφοντος τηλεγράφου.

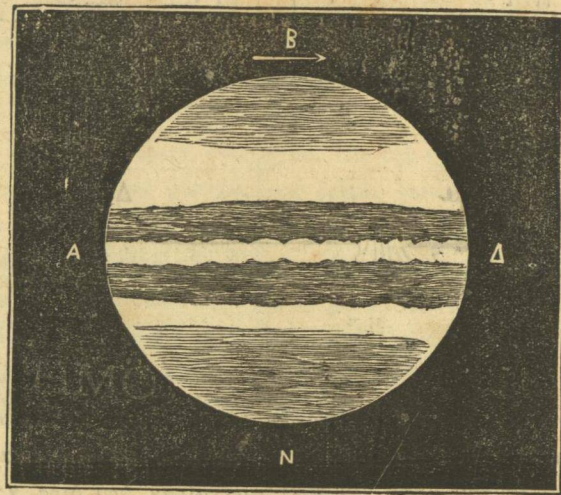
πλέον τῶν 60 χιλιαμέτρων μήκους. Ἐνταῦθα δημοσιεύομεν σχέδιον τῆς γραφῆς τῆς μεταδιδόμενης ὑπὸ τοῦ γράφοντος τηλεγράφου.

Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΖΕΥΣ

Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀστὴρ, ὅστις εἶναι γιγαντιαῖος κόσμος ἀπέχει ἀπὸ τὸν ἥλιον πεντάκις περισσότερον τῆς Γῆς. Ἡ τροχία αὐτοῦ εἶναι πεντάκις εὐρυτέρα τῆς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, χρειάζεται δὲ δώδεκα ἔτη ὅπως διατρέξῃ αὐτήν. Ἡ διάρκεια αὕτη ἀκριβῶς εἶναι 4332 γῆϊναι ἡμέραι ἦτοι 11 ἔτη, 10 μῆνες καὶ 17 ἡμέραι. Ἡ σ' αἴρα αὐτοῦ δὲν εἶναι σφαιρικὴ ἀλλὰ σφαιροειδῆς, τουτέστι πεπιεσμένη εἰς τοὺς πόλους, ή δὲ πίεσις εἶναι 1]17. Ἡ ἰσημερινὴ διάμετρος αὐτοῦ εἶναι ἑνδεκα φοράς μεγαλύτερα τῆς γῆς ἦτοι 23300 λεύγας. Τέλος ὁ ὄγκος τοῦ πλανήτου τούτου εἶναι χιλίας διακοσίας τριάκοντα τέσσα-

πολλαὶ κηλίδες, ὅτε μὲν φωτειναί, ὅτε δὲ σκοτειναί· αἱ κηλίδες αὗται ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τοῦ Διὸς καὶ κινοῦνται πέριξ τοῦ πλανήτου, ὡς οἱ δορυφόροι του, μετὰ τῆς ἰδίας ταχύτητος. Ἡ μέση αὐτῶν κίνησις ἀπέδειξεν ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος στρέφεται περὶ ἑαυτὸν εἰς διάστημα ἑννέα ὥρων καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτῶν. Ἡ περὶ ἑαυτὸν περιστροφικὴ λοιπὸν κίνησις τοῦ πλανήτου τούτου εἶναι δις ταχύτερα τῆς Γῆς ἀντὶ εικοσιτεσσάρων ὥρων, ή διάρκεια τοῦ ἡμερονοκτίου εἶναι ἐν αὐτῷ μόνον δέκα ὥρων· μετὰξὺ τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου ἀριθμοῦσι τέσσαρας ὥρας καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτά καὶ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους ή νύξ εἶναι βραχυτέρα. Ἐπειδὴ δὲ ἄφ' ἐτέρου τὸ ἔτος εἶναι ἴσον πρὸς δώδεκα ἡμέτερα ἔτη, ἕνεκα τῆς ταχύτητος τῶν ἡμερῶν τὸ ἔτος τῶν κατοίκων τοῦ Διὸς ἀριθμεῖ 10455 ἡμέρας. Ὅποιον ἡμερολόγιον!

Ἡ ὀπισθεν εἰκὼν δεικνύει τὸν πλανήτην ὁποῖος ἐφαίνετο εἰς τὸ τηλεσκόπιον τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1878. Ὁ ἰσημερινὸς του ἐσημειοῦτο διὰ τινος ζώνης λευκοτάτης καὶ ἀκανονίστου. Ἐκατέρωθεν πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω ἔδλεπέ τις σειρὰν χρώματος ὑποκιτρίνου· ή πρὸς τὰ ἄνω ἦτο ὀλίγον εὐρυτέρα. Ὁ πόλος μόνον ἐφαίνετο ἐρυθρὸς καὶ πρὸς βορρᾶν κυανοῦς. Ὅψις ἐν γένει ἡσυχος. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι ή ἀτμοσφαῖρα τοῦ Διὸς ὑφίσταται ποικιλίᾳ περισσοτέρας ἐκείνων τὰς ὁποίας παράγει μόνον ή ἠλιακὴ ἐπίδρασις, ὅτι εἶναι λίαν πυκνὴ, ὅτι ή πίεσις αὐτῆς εἶναι μεγίστη καὶ ὅτι ή ἐπιφάνεια τῆς σφαιρας εὐρίσκει-

Ο Πλανήτης Ζεύς κατά τὰς τελευταίας παρατηρήσεις τοῦ Φλαμμαριών.

ται εἰσέτι ἐν οὐχί στερεᾷ καταστάσει. Ἄνθρωποι φαίνονται ὅτι δὲν ἐγεννήθησαν εἰσέτι ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου, μόνον δὲ ζῶα βασιλεύουσι. Πολλοὶ θὰ παρέλθωσιν αἰῶνες ἕως οὗ γίνῃ τοῦτο· καὶ ἐὰν δὲ γεννηθῶσιν ἄνθρωποι θὰ ἦναι διαφορὰ τῆς ἡμετέρας φύσεως.

Ἐὰν ἴδῃ τις καὶ διὰ τοῦ ἀσθενεστεροῦ διόπτρου θὰ παρατηρήσῃ ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἀκολουθεῖται ὑπὸ συνοδείας τεσσάρων σεληνῶν, τῶν ὑποίων αἰθέσεις ποικίλλουσι. Τὴν 20 Σεπτεμ-

βρίου 1878 κατὰ τὴν δεκάτην ἑπτερινὴν ὥραν εἶδον πέντε δορυφόρους καὶ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ἕξ. Δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀστέρεις μικροὶ ἐνάτου καὶ δεκάτου μεγέθους. Κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν ὁ δευτερός δορυφόρος ἐκρύβη ὀπισθεν τοῦ δίσκου τοῦ Διός. Τὴν 21 Σεπτεμβρίου κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ τρίτος δορυφόρος εὐρίσκετο ἀντιθέτως πρὸς τὸν πλανήτην πρὸς δυσμὰς καὶ ἔρριπτεν ἐπ' αὐτοῦ μέλαιναν σκιάν, ὡς βλέπει τις εἰς τὸ ἄνω σχῆμα· ἦτο ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου.

ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΠΟΛΥΦΑΓΟΙ

Πολυφάγοι λέγονται ὅσοι ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς λίαν ἀνεπτυγμένον τὸ αἰσθημα τῆς πείνης. Μεταξὺ τῶν διασημοτέρων πολυφάγων τῆς ἀρχαιότητος εἶναι ὁ ἀθλητὴς Μίλων ὁ Κροτωνιάτης, ὅστις δι' ἐνὸς γρονθοκοπήματος ἐφόνησεν ἕνα βῶν καὶ τὸν ἔτρωγεν εἰς μίαν ἡμέραν.

Ὁ Ἐρισίχθων, κατὰ τὸν Ὀβίδιον, κατεβρόχθιζεν εἰς μίαν ὥραν ἐν ὀμηρικῶν γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπῆρτον δεκαπέντε ἄνθρωποι. Ὁ Θεαγένης ἔτρωγε δύο ἀρνία εἰς τὸ γεῦμα του. Ὁ Ἄρτίδαμος, βασιλεὺς τῆς Λυδίας, ἔτρωγε καθ' ἑκά-

στην ἐξήκοντα λίτρας κρέατος, ἰσοβαρῆ ἄρτον καὶ ἔπινε ἑνδεκα φιάλας οἴνου. Ὁ Καμβλῆς, ἡγεμὼν ἀφρικανός, ἔτρωγε νυχθημερόν καὶ δὲν ἐχόρταινε. Λέγεται ὅτι ἐφόνησε τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν ἔφαγεν ὡμὴν.

Ὁ Αἰλιανός ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἀγλαΐα, θυγάτηρ τοῦ Μεγακλέους, ἔτρωγε κατὰ τὸ δεῖπνον δώδεκα λίτρας κρέατος, ὀκτὼ ἄρτους καὶ ἔπινε ἐξ ἑξήκοντα φιάλας οἴνου. Εἰς ὄνοματι Δότυμος ἔτρωγεν ἐν πρόβατον χωρὶς νὰ σταματήσῃ καὶ ἔπινε δεκαπέντε μέτρα οἴνου. Ὁ αὐτοκράτωρ Αὐρη-

λιανός ἠὲ χαριστεῖτο νὰ βλέπῃ ἐνίοτε ἕνα τῶν ἀξιωματικῶν του, ὅστις εἰς τὸ δεῖπνον ἔτρωγε μίαν ἐλαφον, ἕνα μικρὸν χοῖρον καὶ ἕν ἀρνίον ὑπτόν. Τὰ τρία ταῦτα κατεβρόχθιζοντο εἰς τρεῖς ὥρας, μετ' αὐτῶν δὲ ἔπινε δέκα μέτρα οἴνου, ὅστις ἀναλογεῖ πρὸς τριάκοντα ἕξ φιάλας.

Οἱ νεώτεροι πολυφάγοι κατ' οὐδὲν ὑστεροῦσι τοὺς ἀρχαίους ἴσως καὶ τοὺς ὑπερτέρησαν. Ἐὰν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπόμενα:

Ὁ Σύριος ἀναφέρει ὅτι εἰς πολυφάγος κατεβρόχθησεν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ ἕνα ταῦρον ὡμὸν μὲ τὸ δέρμα του καὶ δύο μεγάλα ἀρνία· ὅλη ἡ πόλις τῆς Αὐγουστής δύναται νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τούτου. Ἄλλος πολυφάγος ἔφαγε ὀλόκληρον ἀρνίον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς Βυρτεμβέργης, κατόπιν ἕνα μικρὸν χοῖρον καὶ δεκαπέντε κοκίλους· ὡς ἐπιδόριον δὲ ἔφαγεν ἐξήκοντα λίτρας δαμασκηνῶν μὲ τοὺς πυρῆνας των (κουκούτσια) καὶ ἀρκετὰς ὀκάδας κεράσια. Ἄλλοτε πάλιν ὁ αὐτὸς ἔφαγεν εἰς διάστημα δύο ὡρῶν, δύο σάκκους κάμβης, ἐξήκοντα μεγάλους ποντικὺς καὶ ἕξ μικροὺς χοίρους· ὅλον τὸ ὀπίσθιον μέρος ἐνὸς ὄνου καὶ τέλος, πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τοῦ πλήθους, ἤρπασε ἀπὸ ἕνα ἔμπορον θερμάτων, παριστάμενον ἐκεῖ ὡς ἐκ περιεργείας εἴκοσι καὶ ἕν δέρματα λαγωῶν καὶ κοκίλων, τὰ ὁποῖα κατεβρόχθησε χωρὶς νὰ κάμῃ τὸν κόπον νὰ τὰ μασήσῃ! . . .

Ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν ἀρνηθῶσι νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὰ λεγόμενα, δύνανται νὰ συμβουλευθῶσι τὰ ὑπομνήματα τοῦ ἱατροῦ Γεωργίου Ραδόλφου Βόγμερ, προέδρου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βυρτεμβέργης τῷ 1757.

Ὁ καθηγητὴς Χέλβιγ εἶδε γέροντα ὑγιῆ, ὅστις εἰς τὸ σύνθητες γεῦμα του ἔτρωγεν ὀγδοήκοντα λίτρας παντοίας τροφῆς ἦτοι κρέατος, ὀσπρίων, ἰχθύων κλ. καὶ δεκαπέντε λίτρας οἴνου.

— Ὁ Γῆλ Κολόμβος ὁμιλεῖ περὶ ἐνὸς εἰκοσιπενταετοῦς βουλιμιακοῦ, ὅστις μὴ δυναθεὶς νὰ εὕρῃ ἀρκούσαν τροφήν διὰ νὰ χορτάσῃ τὴν πείναν του εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάστημα ἐνὸς ἀποθηκαρίου τοῦ Παταβίου, ἐρρίφθη ἐπὶ ὀγκώδους σάκκου ἀνθράκων καὶ τὸν κατεβρόχθισε ὡσάν ἦτο λαμπρὸν φαγητόν.

Εἰς τὸν ἐν Πάρισίσις Κῆπον τῶν Ἀνθέων ὑπῆρχεν εἰς νέος ὄνοματι Μπιζοῦ, ὑπάλληλος εἰς τὸ θηριοτροφεῖον. Ὁ δυστυχὴς οὗτος διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν πείναν του, ἐρρίπτετο ἀδιακρίτως ἐφ' ὅλων τῶν περιπτωμάτων καὶ τὰ κατεβρόχθιζε στιγμηδόν. Ἀποθανόντος ποτε ὠραίου τινος λέοντος τοῦ θηριοτροφείου, οἱ ἐπιστάται τοῦ Μουσείου τὸν ἐκρυψαν διὰ νὰ τὸν βαλσαμώσωσιν· τὸ ἐσπέρας ἦλθεν εἰς ὑπάλληλος διὰ νὰ σηκώσῃ τὸ πτώμα, ἀλλ' εὗρε μόνον τὸν σκελετόν· ὁ Μπιζοῦ εἶχε καταφάγει τὸ κρέας. Ἄλλοτε πάλιν τὸν εὗρον εἰς τὴν κοιλίαν ἐνὸς ἐλέφαντος ἀποθανόντος τὴν προτεραίαν, σχίζοντα τὰ ἐντόσθια τοῦ παμμεγέθους ζώου· ὦ! ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἠὲ χαριστήθη μεγάλως. Κατὰ τὸν ὑπολογισμόν τῶν ἐπιστατῶν ὁ Μπιζοῦ ἔφαγεν εἰς ἑπτὰ ὥρας ἐννεήκοντα πέντε λίτρας ὕδατος καὶ σπλάγγων!

Μεθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἀπίστευτα φαγητὰ ποτὲ δὲν ἠθιθάνθη τὴν ἐλαχίστην ἀδιαθεσίαν· ἐχώνευε τακτικώτατα. Τὸν ἔβλεπέ τις πάντοτε περιεχυμένον ἰδρωτί, ἡ δὲ πνευμονική του ἀναπνοὴ ἦτο τοσοῦτον ἀφθονος καὶ θερμὴ ὥστε τὸ θερὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ ἡλίου, ἐξήρχετο ἐκ τοῦ στόματος του ἀτμός ὡσάν ἦτο ψυχρὰ τοῦ χειμῶνος ἡμέρα. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔζησε πλέον τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν. Ὅταν ἀπέθανε εὗρον ἐν αὐτῷ στόμαχον μέγαν καὶ πυκνότερον, καὶ ὁ πεπτικός του σωλὴν εἶχεν ἀτυνήθους μεγέθους.

Ἐκ τοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἱατρικῆς ἀποσπῶμεν τὴν ἐπομένην περιγραφὴν ἐνὸς πολυφάγου, ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ εἶδη ὀρέξεων, ὅστις ἐν ἀνάγκῃ, ἔτρωγε πᾶν εἶδος κρέατος ὡμοῦ, ἐψημένου, νωποῦ ἢ βρωμεροῦ· ὀπώρας, ρίζας, χόρτα, ἄχυρα, ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα.

« Ταράρος ὠνομάζετο ὁ πολυφάγος οὗτος· πολὺ νέος ἐξεληθὼν τῆς πατρικῆς οἰκίας, διέτρεξεν ἐπὶ τινα καιρὸν τὴν χώραν, ἄλλοτε κλέπτων, ἄλλοτε ἐπαιτῶν, τέλος δὲ ἠκολούθησε τὰς συνοδείας ἐκείνας, αἵτινες περιφέρονται εἰς τὰς πανηγύρεις καὶ παίξουσι διαφόρους κωμωδίας. Διαβαίνων ἐπὶ τριπόδων προσεκάλει τοὺς θεατὰς νὰ τὸν χορτάσωσι καὶ ὅταν μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκετό τις, νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ φαγητόν, τὸ κατεβρόχθιζε διὰ μιᾶς. Οὕτω μίαν ἡμέραν ἔφαγε δύο κοιλὰ

μῆλα καὶ τριάκοντα πέντε λίτρας γεώμηλα. Μετὰ τὸ ἔλαφρον τοῦτο γεῦμα ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ἐδέχετο πλέον νὰ τὸν δώσῃ νὰ φάγῃ κατάπιε στυπώματα ἀπὸ φελλούς, κοχλίας καὶ πᾶν ὅτι τῷ παρουσίαζον. Ὡς ἐκ τούτου ὁμως πολλάκις παθὼν ἀπὸ κοιλιόπονον ὠδηγήθη εἰς τὸ Ὀτέλ-Τιό.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1790 ἐνεγράφη εἰς ἓν τάγμα ἐβελοντής· ἐκεῖ ἐδέχετο τὰς ἀγγαρείας ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ στρατιωτῶν τοῦ λόχου καὶ διὰ νὰ τρώγῃ τὰς μερίδας των. Ἐξύγιζεν ἑκατὸν λίτρας. Στοιχηματίσας νὰ φάγῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸ ἓν τέταρτον βοὸς ἔχοντος βάρους ἴσον πρὸς τὸ σῶμά του, ἐκέρδισε καὶ τὸ ἔφαγε χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ καμμίαν ἀδιαθεσίαν. Πολλάκις διὰ νὰ διασκεδάσῃ τοὺς συντρόφους του καὶ νὰ χορτάσῃ τὴν πείνάν του ἔτρωγε ξελάς, κονίχλους, καὶ ζῶντα πτηνὰ καὶ μετὰ δύο ὥρας ἔρριπτε τὰ πτερά των. Ἡγάπα πολὺ τοὺς ὄφεις· τοὺς ἔτρωγε ζῶντας καὶ χωρὶς νὰ τοὺς μασήσῃ. Τὸν εἶδον νὰ φάγῃ εἰς μίαν σχεδὸν ὥραν γεῦμα παρασκευασθὲν διὰ δεκαπέντε γερμανοὺς ἐργάτας. Μετὰ τὸ ἀπίστευτον τοῦτο γεῦμα, ἡ κοιλία του ἐπροΐσθη ὡς σφαίρα καὶ ἐκοιμήθη μέχρι τῆς ἐπαύριον ὕπνον βαθύν, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ χώνευσις.

Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον Σούλτσεν, ὅπου διέμεινε ἐπὶ τινὰ καιρὸν, εἰς χειρουργὸς τὸν ἀνεγνώρισεν ὅτι εἶναι ὁ περίφημος πολυφάγος Ταράρος καὶ τὸν ἔδωκε τετραπλῆν μερίδα. Ἐκτὸς τούτου τὸν παρεσκεύαζεν εἶδος πλακοῦντος ἐξ ὄλων τῶν περισσευμάτων τῶν φαγητῶν τῶν ἀσθενῶν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ χορτάσῃ τὴν πείνάν του καὶ ὅταν κατώρθωνε νὰ μεταβῇ εἰς τὸ φαρμακεῖον χωρὶς νὰ τὸν ἴδωσιν ἐπιπτε μετὰ μεγίστης ἀπληστίας ἐπὶ τῶν φαρμάκων ἔψηνε δὲ καταπλάσματα καὶ τὰ ἔτρωγε εἰς μερικὰ λεπτά. Μίαν ἡμέραν ἔφαγε τεσσαράκοντα πέντε λίτρας καταπλάσματος καὶ πλέον τῶν δέκα λιτρῶν μουστάρδας ἀναμεμιγμένης με ὄξος . . . καὶ δὲν ἔπαθε τίποτε.

Διὰ νὰ σχηματίσῃ τις ἰδέαν περὶ τῶν μέσων, τὰ ὅποια μετεχειρίζετο διὰ νὰ προμηθευθῇ τροφῆς ὅπως χορτάσῃ τὴν ἀπληστίαν του ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς. Οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαὶ ἔφευγον ἐπὶ

τῇ ὄψει ὡσάν οὔτοι νὰ προέβλεπον τὴν τύχην, ἢ ὅποια τὰς περιέμενε. Οἱ ἐπιστάται διέδωκαν ὅτι τὸν εἶδον πίνοντα τὸ ἐκ τῶν ἀραιμάξεων τῶν ἀσθενῶν προσερχόμενον αἷμα· ἄλλοτε πάλιν τὸν εἶδον ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀνατομίας τρώγοντα πτώματα! Ἐν παιδίον δεκατεσσάρων μηνῶν ἐχάθη αἰφνης καὶ ὄλοι ὑπωπτεύθησαν ὡς αἷτιον τὸν Ταράρον· τὸν ἀπεδίωξαν ἐκ τοῦ νοσοκομείου. Ἡ ἀποδιώξις του ἔγινε τῷ 1794· μόλις δὲ ἠκούσθη πάλιν τῷ 1798, καθ' ἣν ἐποχὴν εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῶν Βερσαλλιῶν, καταβεβλημένος ὑπὸ σπουδαίας φθίσεως, ὅπου καὶ ἀπέθανε μετὰ τινὰ καιρὸν.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὸν θάνατόν του, τὸ πτώμα του ἦτο ἐν παντελεῖ καταστάσει σήψεως. Μετ' ὅλην τὴν φοβερὰν δυσωδίαν τὴν ὁποίαν διέδιδεν, οἱ χειρουργοὶ τοῦ νοσοκομείου τὸ ἀνέτεμον. Ὁ πεπτικός σωλὴν ἦτο πλήρης πύου (ἔμπυου). Ὁ σπύμαχος του ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ ἓνα κάθον τροφῶν. Ἀντὶ δὲ νὰ ἀποτελοῦσι διαφορὰς ἐλικοειδεῖς περιττροφῆς, τὰ ἔντερα τοῦ Ταράρου ἀπετέλουν τὸ σχῆμα S ἀπὸ τοῦ πυλωροῦ μέχρι τῆς βάσεως. Ὁ μοναδικὸς οὗτος σχηματισμὸς, ὁμοῖος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πρὸς τὸν τοῦ λέοντος, τῆς τίγρεως, καὶ ἄλλων σαρκοβόρων, δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ἐν μέρει τὴν ἄμετρικὴν καὶ ἀνυπόμονον πείνάν τοῦ πολυφάγου. Ἐτρώγεν τόσον λαϊμάργως ὅσον καὶ τὰ σαρκοβόρα ταῦτα, καὶ τὰ ὑπερέβαινε μάλιστα ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα.

Τὰ ἐνδύματα τοῦ Ταράρου ἦσαν πάντοτε βρεγμένα ὑπὸ ἰδρώτος· ἡ πνευμονικὴ ἀναπνοή του ἐξήρχετο καυστικὴ καὶ ἐπαισθητὴ εἰς τὴν ὄψιν· ἡ κεφαλὴ του ἦτο κεκαλυμμένη ἀπὸ νέφη καπνοῦ. Ὅταν ἦτο νῆστις τὸ δέρμα τῆς ἐλαστικωτάτης κοιλίας ἠδύνατο νὰ καλύψῃ ὄλον του τὸ σῶμα· ὅταν ἐχόρταινε, ἡ κοιλία του ἐφούσκωνεν ὡς ταμπούριον.»

Τοιοῦτος ἦτο ἐν γένει ὁ διάσημος οὗτος πολυφάγος.

Ἡ διάρκειά τῆς ζωῆς εἶναι ἐν γένει βραχεῖα παρὰ τοῖς πολυφάγοις. Ἡ φύσις δὲν δύναται ἐπιμαχρὸν ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀκαταπαύστως καταβάλλεται· ἡ κατά-

στασις εἰς ἣν εὐρίσκονται οἱ ἄνθρωποι οὔτοι εἶναι ἀληθῆς ἐξερθετισμὸς, καὶ συνεχῆς ὁ πυρετὸς ὅστις τοὺς καταθιβρώσκει. Τὰ ὄργανα ἀναλόγως τῆς ἐνεργητικότητός των καταστρέφονται· τότε ἡ θρέψις δὲν εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀπωλείας. Ἀφ' οὗ ἀπαξ διακοπῇ τὸ ἰσοζύγιον τοῦτο, τὸ σῶμα ἐξασθενεῖ, καὶ ἡ ζωὴ καταστρέφεται.

A. ΔΕΒΑΗ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΤΗ ΔΥΣΕΙ.

ΝΕΩΤΕΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

—οοο—

ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΤΟΥ ΙΖ' ΑΙΩΝΟΣ.

Κοινῶς λέγουσιν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ ὅτι ἀἡμέρα ἡμέραν διαδέχεται, ἀλλ' ἡ μία δὲν ὁμοιάζει τὴν ἄλλην.» Τοιοῦτό τι δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῶν αἰώνων. Ὁ μὲν ΙΣΤ', ὁ τῆς Διαμαρτυρήσεως, εἶναι τὰ μάλιστα ἐπαναστατικὸς· ὁ δὲ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' τοιαύτην ἐξ ἐναντίας ἀντιτάσσει ἀντίδρασιν, ὥστε φαίνεται ὅτι ὁ πολιτικὸς καὶ θρησκευτικὸς ἀπολυτισμὸς ἐγγίζει νὰ κατακτήσῃ τὴν Δύσιν· πᾶσαν ὁμως ἀπόπειραν σκοπούσαν τὴν θρίαμβον τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας παρακολουθοῦσιν ἀκαταμάχητοι ἀναστατώσεις. Ὁ ΙΖ' αἰὼν δὲν εἶχεν ἔτι λήξει ὅτε οἱ Ἄγγλοι ἀπεδίωξαν τὴν δυναστείαν τῶν Στυάρδων, ἧτις ἤθελε νὰ ἐπιβάλλῃ τοὺς Ἰησοῦτας καὶ ἡξίου ἀπεριόριστον ἐξουσίαν (1688). Ἐν τῇ Γαλλίᾳ μόλις Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' εἶχεν ἀναπαυθῆ εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον (1715), καὶ ὁ ΙΙΙ' αἰὼν εἶδεν ἐλθόντα εἰς τὴν ἐξουσίαν διὰ τοῦ ἀντιβασιλέως Φιλίππου τῆς Αὐρηλίας, τὸν δευτερότοκον κλάδον τοῦ οἴκου τῶν Βορβόνων, ὅστις τὸ 1789 καὶ τὸ 1830 ἔμελλε νὰ συνταυτίσῃ τὴν τύχην αὐτοῦ μετὰ τῆς τύχης τῶν νεωτέρων ἰδεῶν.

Πᾶσα ἡ Ἑσπερία ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς κινήσεως ταύτης, ἧτις ἦτο ἀνάμικτος καὶ καλῶν καὶ κακῶν ὡς πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ ἀλλοιώσεις, διότι ὁ ἄνθρωπος θέτει εἰς πάντα τὰ

πράγματα τὴν σφραγίδα τῆς ἰδίας ἀτελείας. Κατὰ τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Πορτογαλίαν, ἐνὶ λόγῳ τὰς ἤττον πεπολιτισμένας λατινικὰς χώρας, ἀναφαίνεται τις ἀνάγκη μεταρρυθμίσεων, μέλλουσα νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀποβολὴν τοῦ τάγματος τῶν Ἰησοῦιτῶν, τῶν γενισάρων τούτων τοῦ παπισμοῦ, τῶν ὁποίων τὴν πτώσιν διηγῆθη εὐφυῶς ὁ κόμης Ἀλέξιος. Ἐν Τυρρηνίᾳ, τῇ πατρίδι ταύτῃ τῶν μεγάλων Ἰταλῶν, τοῦ Δάντε, τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Μακιαβέλλη, τοῦ Λεονάρδου Βίγκη, τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Γαλιλαίου, ὅπου αἱ ἑλληνικαὶ παραδόσεις οὐδέποτε ἀπωλέσθησαν, παρ' ὀλίγον ἐπεκράτουν καὶ αὐθις τὰ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ἡ δὲ ἐν Πιστωρία Σύνοδος ἐφάνη ἐξακολουθοῦσα τὴν ἀνάστασιν τῶν ἀνεξαρτήτων ἀπὸ τοῦ πάπα ἐκκλησιῶν τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ὁ Γαλλικανισμὸς. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Γερμανίᾳ μετέσχον τῆς κινήσεως ταύτης· μαθητὴς τις τῆς γαλλικῆς φιλοσοφίας, Φρεδερίκος ὁ Μέγας, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βερολίνου, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ «Ἁγίου κράτους», ὁ διάδοχος τῶν Ἀσβούργων, Ἰωσήφ ὁ Β', ἐπεχείρησε κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς θεοκρατίας ἀκάθεκτον πόλεμον, διαρκέσαντα ἐφ' ὅλης αὐτοῦ τῆς ζωῆς. Καὶ κατ' αὐτὰς τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης τὰς ἐσχατίας, κατὰ τὴν Πετρούπολιν, Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη, ἧτις ἐτέρπετο ἀναγινώσκουσα τὸ Λεξικὸν τοῦ Βαύλου, ἠνεφγμένον πολλάκις ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς, δὲν ἔκρυπτε τὰς οἰκείας αὐτῆς σχέσεις μετὰ τοῦ Βολταίρ, τοῦ Διδερό καὶ τοῦ Δαλαμπέρ, καὶ ἡ ἀλληλογραφία αὐτῆς μετὰ τοῦ κατοίκου τοῦ Φερνέϋ, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ σατυρικὸν αὐτοῦ πνεῦμα τρομερᾶς ἔτυχεν ἀντιπάλου, τῆς γυναικὸς λέγω ἐκείνης ἧτις βαρείας κατέφερε πληγὰς εἰς τε τὸν καθολικισμὸν καὶ τῶν σουλτάνων τὸ κράτος.

Πάντες γινώσκομεν τὴν ἀξιόλογον μετοχὴν αὐτοῦ κινητοῦ καὶ μεταβλητικοῦ στοιχείου, ὡς περιέργως ἀποκαλεῖ αὐτὸ ὁ Κ. Μισελὲ εἰς τὴν μεταμόρφωσιν ταύτην, ἐξ ἧς ἔμελλε νὰ προκύψῃ ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν τὸ ὄνομα τῆς Κ. δε-Σατελὲ τὸ τῆς Κ. Ζοφρὶν καὶ ἄλλων. Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι γυναῖκες ἐκτὸς τῆς Γαλλίας οὐδὲν ἤττον ἀξίαι ἴσης φήμης.

συνετέλεσαν εις τούτο δια τῆς ἰδίας ἐπιρροῆς, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἐπεθύμουν νὰ καταδείξω. Αἱ θεωρίαι τοῦ 'Ι. 'Ι. Ρουσσώ θέλουσι φανῆ ἦττον ἰδιόρρυθμοι εἰς τοὺς μελετήσαντας, ὡς ἐγώ, τὰς ἰδέας τῆς ἐκ Γενεύης Κ. Οὐουβέρ- τὸ δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς γαλλικῆς ἐπαναστά- σεως πολίτευμα τοῦ Γενευαίου Νέκερ, δὲν προ- ξενεῖ βεβαίως ἀπορίαν εἰς τοὺς γινώσκοντας, ὅτι ἡ ὥραία καὶ σοφὴ αὐτοῦ σύζυγος εἶχε σπουδά- σει κατὰ βάθος τὰ συγγράμματα καὶ τὴν γλῶσ- σαν τῶν φιλοσόφων τῆς ὀρχαίας Ἑλλάδος· τὸν βίον καὶ τὰς δοξασίας τοῦ ἐνδόξου ρήτορος τῆς παλινορθώσεως ἐννοοῦμεν κάλλιον, ἐπεξερχόμε- νοι τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ Βενζαμὲν Κωνστάν μετὰ τῆς Κ. δὲ-Σαρριέρ.

Τὴν προσοχὴν τῶν συγγραφέων οὕτινες ἡσχο- λήθησαν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περὶ τὴν διανοητικὴν ἐνέργειαν τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας, εἴλκυσε ἰδίως λαμπρὰς φήμης γυνή. Ἀλλὰ πρὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Κ. Νέκερ, ἄλλαι γυναῖκες εἶχον ἐπιχειρήσει ἀντίδρασιν κατὰ τῶν μυστικῶν δοξασιῶν, τὰς ὁποίας ἡ Κ. Γουγὸν εἶχε κηρύξει τὴν 'ΙΖ' ἑκα- τονταετηρίδα. Ἐὰν ἐγκύψωμεν βαθύτερον εἰς τὴν μελέτην τοῦ αἰῶνος τοῦ Βολταίρ, θέλομεν βεβαίως ἀποδώσει δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐγκριτοὺν γυναῖκα ἣτις πρὸ τῆς Κ. Στάελ διήγειρε τὸν θαυμασμὸν τοῦ Βενζαμὲν Κωνστάν. Τὸ κατ' ἐ- μέ, ἔχω κατὰ πάντα τὴν αὐτὴν γνώμην τοῦ Κ. Γουλλιέρ, καθηγητοῦ ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς Γε- νεύης. «Ἡ ἐπιρροή, λέγει, τῆς Κ. δὲ-Σαρριέρ ὑπῆρξε μεγίστη κατὰ τὴν γαλλικὴν Ἑλβετίαν, διότι ἐγένετο ἀληθὲς κέντρον μεταρρυθμίσεως.»

—οοο—

Ἡ Κ. δὲ-Σαρριέρ ἐν Κολομβία.

Ἡ Κολομβία εἶναι ἀναντιρρήτως ἐν τῶν ὠραιο- τάτων χωρίων τοῦ Νεουσατέλ· πολλαχοῦ ἡ φύ- σις γελᾷ, καὶ τερψίθυμοι εἶναι αἱ σκιαὶ τῶν δεν- δροστοιχιῶν, αἵτινες ἐκτείνονται πρὸς τὴν λί- μνην, σκιαὶ πολῦτιμοι πρὸς τὸν διαβαίνοντα παρὰ τοὺς ἡλιοκάστους τοίχους τοὺς διαχωρίζοντας τὰς ἐν Νεουσατέλ ἀμπέλους· ἀλλ' ὁ περιηγητὴς παραβλέπων καὶ λειμῶνας καὶ κήπους ἢ καὶ αὐτὸ τὸ παλάτιον τῆς Κολομβίας, τὸ τόπον

στρατῶνος ἐπέχον σήμερον, προτιμᾷ νὰ ἐπι- σκεφθῆ τὸ σεμνὸν οἶκον ἐκείνης, ἣτις μετὰ το- σαύτης εὐφυΐας συνέγραψε τὰς Νεουσατελουὰς ἐπιστολάς καὶ τὴν Καλλιπτώ.

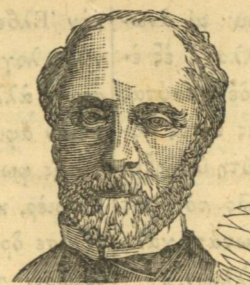
Αἱ γυναῖκες τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας μετέ- σχον δραστηρίως καὶ μάλιστα ἐν Λαυσάννῃ, τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας τοῦ 'ΙΗ' αἰῶνος. Ἡ μυθι- στορία τῆς Καρολίνης κατέστησε δημοτικὸν τὸ ὄνομα τῆς βαρονίδος Μοντολιέ. Συνεργάτας ἔ- χουσα τὸν Κ. Κρουζάζ, υἱὸν ἐκ τοῦ πρώτου γά- μμου αὐτῆς, καὶ τὴν νύμφην αὐτῆς Κ. Κρουζάζ Μείν, ἐξέδοτο ἑκατὸν πέντε τοῦλάχιστον τόμους. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ σχολὴ αὕτη μᾶλλον μιμει- ται ἢ ἐπινοεῖ. Ταῦτα λέγω καὶ διὰ τὴν Κ. Ρο- ζαλίαν τὴν συγγράψασαν τὴν Ρεψιμᾶν, καὶ διὰ τὰς Κ. Δαρλάι καὶ Μοντρόν. Ἡ καλογραῖα δε-Πολιέ ἐνῶ μετέφραζε γερμανικὰς μυθιστο- ρίας, ἐξέδιδε κατὰ μῆνα καὶ περιεργὸν περιοδι- κὸν σύγγραμμα: «Ἐφημερίς Λαυσάννης» ἐπι- γραφόμενον.

Ἐν Νεουσατέλ ἡ καλλιέργεια τῶν γραμμά- των ἐφαίνετο ἀξάνουσα κατ' ἐξάίρεσιν εἰς τοὺς ἄνδρας, ὅτε ἐφάνη πόνημα ἄξιον ἀληθῶς νὰ ἐλ- κύσῃ τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ ἀνώτερον πάντων τῶν συγγραμμάτων, ὅσα προήγαγεν ἐν ἀφθονίᾳ ἡ πρωτεύουσα τοῦ Πάυ δε-Βότ. Ἐννοῶ δὲ τὰς ἐκ Λαυσάνης ἐπιστολάς, δημοσιευθεῖ- σασ δύο ἔτη μετὰ τὴν Καρολίαν· ἡ συγγράψασα τὰς ἐπιστολάς ἦτο νέα καὶ ὥραία κυρία ξένης καταγωγῆς, ὑπανδρευθεῖσα καὶ κατοικοῦσα ἐν Κολομβία, μίαν λεύγαν ἀπεχούστη τοῦ Νεου- σατέλ.

Ἡ Κ. Ἰσαβέλλα ἦτο θυγάτηρ εὐγενῶν βαρό- νων καυχόμενων ἐπὶ ὀνόματι πολυπλόκῳ τε ἅμα καὶ δυσηγεῖ· εἶχε δὲ κατατρέψει τὴν νεανικὴν αὐτῆς ἡλικίαν μετὰ τῆς ἀνωτάτης ὀλλανδικῆς κοινωνίας, καὶ ἀνεγίνωσκε περιπαθῶς τοὺς συγ- γραφεῖς τῆς Γαλλίας· ἅπαντα ἢ μετὰ τῆς μη- τρὸς αὐτῆς ἀλληλογραφία ἐγένετο γαλλιστί. Πε- ριέγραψε τὴν κοινωνίαν τῆς ἰδίας πατρίδος μετὰ κωμικοῦ οἴστρου. «Χθὲς, ἔλεγεν, ἐγελάσαμεν διὰ τὰς ἀττειότητας νέου τινὸς ἐξ Ἀμστελοδά- μου.» Ἄλλοτε πάλιν περιγράφει εὐφυῶς Νεερ- λανδὸν τινὰ εὐγενῆ τῆς 'ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος.

Μ. ΛΕΠΕΡ.

ΦΡΕ-ΙΣΙΝΕ

Πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

ΛΟΥΙΣ ΔΕΚΑΖ

ΣΑΙΝ-ΒΑΛΛΙΕ πρῶτην Πρεσβευτὴς ἐν Βερολίνῳ.

«Ὁ Κ. Κασεμβρόνδ, λέγει, . . . ἐφιλοφρόνησεν ἡμᾶς παρεισαγαγὼν εἰς τὴν συναναστροφὴν τὸν βαρόνον Βὰν Χ. . . κύριον ποταπώτατον ἅμα δὲ καὶ πανευγενέστατον· ἡ ὁμιλία, τὸ ἐνδύμα καὶ οἱ τρόποι αὐτοῦ, πάντα ἦσαν κωμικά. Ἡρώτησα· τί ἐστὶ γέννησις; — Καὶ κατὰ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ ἔμαθον ὅτι ἦτο τὸ δικαίωμα τοῦ κυνηγεῖν» Μετὰ τινὰ χρόνον ἐπεσκέφη τὴν Ἀγγλίαν, ἣς τινος ἐγένωσκεν ἄριστα τὴν φιλολογίαν. «Πα- ράδοξος τόπος, ἔλεγεν, ἔχει κάλλος καὶ ὄχι χά- ριν, ὥραϊα ἀναστήματα τῶν ὁποίων οὔτε αὐταὶ αἱ προσρήσεις εἶναι ὁπωσοῦν εὐχάριστοι . . . πολλὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ὀλίγην φιλοκαλίαν.»

Ἐπαγγελθοῦσα ἐκ τῆς περιηγήσεως ταύτης συνῆλθεν εἰς γάμον μετὰ τοῦ Κ. δὲ-Σαρριέρ, εὐ- γενοῦς τοῦ Πεῖ δὲ Βό, καὶ κατῴκησεν ἐν Κολομ- βία ὅπου ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶχε κτήμα. Οὔτε εἰς αὐτὴν καθὼς οὔτε εἰς τὸν 'Ι. 'Ι. Ρουσσώ ἡ κοι- νωνία τοῦ Νεουσατέλ ἐφάνη πλέον εὐφυῆς καὶ πλέον εὐλιχρινῆς. «Ποῦ νὰ εὔρω, ἔγραφε πρὸς τινὰ φίλον, ἐνθουσιασμὸν, πεποίθησιν ὅτι ὁ ἄν- θρωπος ἔχει τινὰ ἀξίαν; ἡ φαντασία ἀποξηραί- νεται βλέπουσα τὰ γινόμενα, ἢ νομίζει τις ἐαυ-

τὸν παραφρονοῦντα ὅσακις συγκινηθῆ ἀναπολῶν πῶς ἔπρεπε νὰ ἐγίνοντο. Ὁ χρόνος τῆς ἀθωότη- τος τῆς καρδίας παρετάθη ὑπὲρ τὸ δέον ἐν ἐμοί· ἀλλὰ θὰ διαρκέσῃ διὰ παντός καὶ πεζῆς οὔσης τῆς θέσεώς μου; Ἐπὶ φιλολογίας, πλὴν τοῦ Κ. Περού ὅστις ὑπαγορεύει καθ' ἐκάστην σχεδὸν εἰς τὸν ὑπερέτην αὐτοῦ ἐπιστολάς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ὃν καθ' ἐκάστην γράφω, οὐδένα εὐρίσκω συγκατανεύοντα νὰ ἐπιστήσῃ μετ' ἐμοῦ τὴν προ- σοχὴν ἐπὶ τέταρτον τῆς ὥρας εἰς ὅ,τι με ἐν- διαφέρει καιρίως. Ὅταν πρόκειται περὶ συγ- γράμματος οἷον τὸ Πνεῦμα τῶν Νόμων πάντες χασμῶνται· τὰ χαρτοπαίγνια, αἱ εἰδήσεις τῆς Γαλλίας ἐλκύουσι τὴν προσοχὴν. . . Λαλοῦσι πάντοτε κάλλιστα τὴν γαλλικὴν ἐνταῦθα.»

—οοο—

Ἔργα τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ.

Τοιαύτη ἦτο ἡ κοινωνία μετὰ τῆς ὁποίας ἔ- μελλε νὰ ζήσῃ ἡ ἐκπονήσασα τὰς Λέτρο Νεουσα- τελουὰς, μεταρρυθμίζουσα μάλιστα μέχρι τινὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη ἐγένετο μετὰ τινος δυσκολίας. Μικρὰ ὑπῆρξεν ἡ κατακραυγὴ

κατά τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λαυσάννου· αἱ ἀνωτέρω ἐπιστολαὶ ὁμῶς διηγείρον θύελλαν, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ὁ Βολταῖρ, ὅστις εἶδε τοιαύτας πολλάκις, ὠνόμαζεν εὐφυῶς αθυέλλας ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος.» Τοιαύτη δὲ καὶ τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀμάθεια, ὥστε κατέκριναν ἀνηλεῶς τὸ ὕφος τῶν βιβλίων, τῶν γραφέντων ἐν καθαρῳτάτῃ γαλλικῇ γλώσσῃ, τῇ γλώσσῃ τῶν Βερσαλλιωῶν.»

Ἄλλὰ τοιαῦται κατακρίσεις δὲν ἀπεθάρρυνον τὴν Κ. δὲ Σαρριέρ. Ὁ Βομπρέ, ἐνῶ διηγείτο πρὸς τὸν φίλον Σαίν-Τομέν τὰ περὶ τὸν γάμον αὐτοῦ δυστυχήματα, ὠμίλει καὶ περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν χωρικῶν. Ὁμιλῶν δὲ μετὰ τῆς αὐτῆς παρρησίας καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς Βέρνης, συνεζήτησε τὰ σπουδαιότατα προβλήματα τῆς πτωχείας, τοῦ πλούτου, τῆς ιδιοκτησίας καὶ τῆς ἐκ τοῦ γάμου εὐδαιμονίας. «Ἡ ἀνυπόκριτος καὶ τολμηρὰ φύσις τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ, λέγει τις ἱστορικός ἐκ Βὲδ, ἔχαιρε παίζουσα πρὸς τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἡ δειλῆμων καὶ κίβδηλος κοινωνία τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὔτε νὰ ἀναπολήσῃ ἐτόλμα.

Ἄλλ' οἱ Νεουσατελουὰ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος δὲν ἦταν ἱκανοὶ ν' ἀντιπραταχθῶσι πρὸς τὴν γυναικὰ ταύτην. Κυρία τις Καλλιὰ, ὑποθέσασα ὅτι ἐξετίθετο ἡ ἰδία αὐτῆς ἱστορία, ἐδημοσίευσεν διατριβὴν, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ ὑπερατπίσῃ ἑαυτὴν κατὰ τῶν ὑποτιθεμένων συκοφαντιῶν τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ. Ἡ κ. δὲ Σαρριέρ ἀπεκρίθη μετὰ πολλῆς πικρίας· «Δὲν ὑπέθετον, εἶπεν, ὅτι εὐρίσκονται τόσον ποταποὶ νόες,—ποταποὶ ἅμα δὲ καὶ πονηροὶ,—ἀγαπῶντες νὰ παρερμηνεύσωσιν ἀείποτε βλέποντες τὸ κακόν, καὶ ἄλλην εὐχαρίστησιν, ἄλλην ὠφέλειαν μὴ εὐρίσκοντες εἰς τὴν ἀνάγνωσιν» κτλ.

Ἄλλ' ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν εὐχαρίστησε τὴν Κ. Καλλιὰ· διὸ ἀπέτεινε νέους λόγους πρὸς τὴν Κ. δὲ Σαρριέρ. «Μὲ χρεωστεῖς, εἶπεν, ἐπίσημον ἱκανοποίησιν, ἢ μᾶλλον χρεωστεῖς σὺτὴν εἰς σὲ αὐτήν.»

Αἱ λεπτομέρειαι αὗται δὲν στεροῦνται σημασίας· δεικνύουσι ποία ἦτο τὴν ΙΗ' ἑκατονταετηρίδα ἡ κατάστασις τῶν λογίων εἰς τὴν γαλλικὴν Ἑλβετίαν. Οὐ μόνον ὑπέκειντο εἰς τὴν κτηνώδη λογοκρισίαν τῶν ἀριστοκρατικῶν κυβερνήσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀλίγην ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν ἄφινεν αὐτοῖς ὁ νόμος ἀφῆρουν αἱ μωραὶ αὐτῆς φωνασκίαι καὶ συζητήσεις· ἀλλ' ἡ Κ. δὲ Σαρριέρ, καταφρονούσα τὰ ἐμπόδια ταῦτα, συνέτελεσε δραστηρίως εἰς τὴν διανοητικὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν εἶχε καταστήσει δευτέραν αὐτῆς πατρίδα.

ΜΑΥΝ ΡΑΙΑ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ.

(Συνέχεια, ἐκ τῆς σελ. 27 Τεύχους Α'.)

Δ.

Η ΠΑΛΙΡΡΟΙΑ.

Τὸ ἀκρωτήριο τοῦ ἀμμώδου ἰσθμοῦ ἔκειτο πολλοὺς πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐνῶ τὸ μέσον, πλησιέστερον εὐρισκόμενον τῆς ξηρᾶς, μόλις ὑψοῦτο ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος.

Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου ἐκοιμήθησαν οἱ ναυαγοὶ· ἐξελέξαντο τὸ μέρος τοῦτο χωρὶς νὰ σκεφθῶσι πολὺ, διότι ἦτο λίαν ξηρόν.

Ἄλλὰ δὲν τοῖς ἐπετράπη νὰ μείνωσιν ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ.

Μόλις ἐκοιμήθησαν ἐπὶ δύο ὥρας καὶ ἀφύπνισθησαν αἰσθανθέντες ψῆχος καὶ παράδοξον πνιγρὰν ἀτμοσφαιραν.

Ἐπήδησαν ἀμέσως, καὶ μέγας τρόμος ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου των· τὸ ὕδωρ ἐπλημύρησεν ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἐκοχλάκιζε καὶ ἔρρεεν ἀναβαῖνον μέχρι τῶν ἀστραγάλων τῶν ποδῶν των.

Ὡς ἐκ τῆς σπουδῆς αὐτῶν πρὸς ἀνάπαυσιν, ἢ εἶχον τοσαύτην ἀνάγκην, εἶχον λησμονήσει τὴν παλιρροίαν, χωρὶς ἐπὶ στιγμὴν νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἠδύναντο νὰ καλυφθῶσιν ὑπ' αὐτῆς. Ἦδη ἀνεγνώρισαν τὸ σφάλμα των. Ὅχι μόνον μέχρι τοῦ ἡμίσεως εὐρίσκοντο ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἐκοιμήθησαν ὀλίγα λεπτὰ περιπλέον καὶ εἶχον ὀλετελῶς καλυφθῆ ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

Ἐὰν δὲ ἐκοιμῶντο ὕπνον βαθύν, τὰ κύματα τὰ ὁποία ὑψοῦντο ὑπεράνω αὐτῶν θὰ τοὺς ἐξύπνων ταχύτερον. Σημειώτεον δὲ ὅτι ἤρχισαν ἡ-

δη νὰ συνειθίζωσιν ἐκ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὃ ἦσαν ἐκτεθειμένα ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτῶ καὶ πλέον ὥρας.

Ἄλλὰ τὸ πικρὸν ὕδωρ τοὺς ἔφερε ναυτίασιν καὶ τοὺς ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ ληθάργου.

Ἐν τούτοις ὁ τρόμος τῶν ἠλαττώθη, ὅτε εἶδον τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκοντο· ἔπρεπε ν' ἀ-

κολουθήσωσι τὴν στενὴν ἀμμώδη γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν εἶχον παρατηρήσει πρὸ τοῦ νὰ ἐπιβιθασθῶσι.

Οὕτω θὰ ἔφθανον εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, ἣτις ἐγίνωσκον ὅτι ἐπεῖγεν ὀλίγον ἅμα ἔφθανον ἐκεῖ θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκλέξωσιν ὑψηλὴν τινὰ θέσιν καὶ ἐκεῖ, θὰ διήρχοντο τὴν νύκτα.

Ἡ ἀναθράζουσα θάλασσα περὶξ αὐτῶν.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ πρώται σκέψεις των, τὰς ὁποίας ἠκολούθησεν ἀπόγνωσις μείζων τῆς πρώτης.

Στραφέντες πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ἦτο γῆ, δὲν εἶδον τίποτε οὔτε ὄρη ἀμμώδη, οὔτε παραλίαν, οὔτε αὐτὴν τὴν στενὴν γλῶσσαν, ἐφ' ἧς εἶχον ἐπιβιθασθῆ· πανταχόθεν ὑπῆρχε θάλασσα. Τὴν ἤκουον μωκωμένην καὶ,

μεθ' ὄλον τὸ σκότος, ἔβλεπον τὰς τολίπας λευκοῦ κύματος αἵτινες ἐτάρασσον τὴν κυμαινομένην ἐπιφανείαν τῆς. Παρευθὺς πικρὴ ὀμίχλη ἐφάνη ἐπὶ τοῦ Ὀκεανοῦ, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσιν ἀλλήλους.

Ἐὰν ἔμενον ἐκεῖ θὰ ὑφίσταντο βεβαίαν ἀπώλειαν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φύγωσι τὸ ταχύτερον. Ἄλλὰ ποῖαν διεύθυνσιν νὰ λάβωσι; ἴσως ἐκ τῆς

ἐκλογῆς ταύτης ἐξήρτητο ἡ σωτηρία των. Ἐὰν δὲ δυστυχῶς ἤπατωντο καὶ προὐχώρου πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, θὰ εὗρισκον τὸν θάνατον. Ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἤδη βιαίως, ὑψὼν μεγάλα κύματα, τὰ ὅποια ἐνίστε ἐκάλυπτον τοὺς ναυαγούς. Οὐτε στιγμήν εἶχον νὰ χάσωσιν. Ἐποικειτο νὰ εὗρωσι καλὴν διεύθυνσιν καὶ ν' ἀκολουθήσωσιν αὐτήν· ἐὰν δὲ δὲν ἔπραττον οὕτω θὰ ἔβλησκον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ρηγμίνων τούτων. Ἡ καλῆροια ἐν τῇ ὑψίστῃ αὐτῆς περιόδῳ ἀνέβαινε μέχρι τῆς ἀκτῆς. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἀκολουθήσωσι τὰ κύματα στρέφοντες τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἄνεμον. Τοῦτο καὶ ἔπραξαν, ἀλλ' ἀμέσως ἐνόησαν ὅτι ἤπατωντο. Ἐκατοστύας τινὰς βημάτων εἶχον προχωρήσει ὅτε εἶδον ὅτι τὸ ὕδωρ ἤρξανε ταχέως καὶ ἔφθανε μέχρι τῶν κνημῶν των.

Ἐστράφησαν πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν καὶ κατώρθωσαν μετὰ τινος προσπάθειας νὰ εὗρωσι χαμηλὰ ὕδατα, ἀλλ' ὅτε πάλιν ἤρχισαν νὰ βαδίζωσιν ἐπὶ τοῦ κύματος, ἐδυσθίζοντο μέχρι τῶν ὠμων.

Τὸ ἀμμώδες ἀκρωτήριον δὲν εἶχεν εὐθεΐαν ἀλλὰ διαγώνιον διεύθυνσιν. Ὁμοίως πραγματικῶς πρὸς φυσικὸν μ π ρ ἱ τ γ ο υ ἄ τ ε ρ, πρὸς εὐρὺν ἀμμώδη κῶνον σχηματίζοντα λιμένα ἐπεκτεινόμενον μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς παραλίας. Τὸ τοιοῦτον εἶχον ἰδεῖ καὶ προηγουμένως, ἀλλὰ ταχέως ἐλητμόνησαν ὡς ἐκ τῆς χαρᾶς των τοῦ νὰ διαφύγωσι τὸν κίνδυνον.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐγίνωσκον ὅτι ἡ γῆ ἀπεῖχε τρία ἕως τέσσαρα μίλια. Πῶς νὰ ἐλπίσωσιν ὅτι θὰ φθάσωσιν ἐγκαίρως; Ἦγνόουν πόσον διαρκεῖ ἡ ἄμπωτις εἰς τὴν χώραν ταύτην καὶ πόσον ταχέως ὑψοῦται.

Ἐπρεπε λοιπὸν πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ σταματήσωσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τῆς χερσονήσου, ἀλλ' ἠδύναντο;

Ὁ γέρον ναύτης προχώρησε πρῶτος. Οἱ ἄλλοι τὸν ἠκολούθησαν. Ἦδη τὸ ὕδωρ ὑψοῦτο μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς κνήμης των, ἀλλ' ἡ θάλασσα ἐγένετο ὅλον ἐβαθυτέρα. Ὁ γέρον Μπίλ ἐξήτασε τὰ κύματα μετὰ τὸ ναυτικὸν του βλέμμα ἕως οὗ εὗρε τὴν γωνίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν τὰ ριχὰ μέρη καὶ ἠδυνήθησαν ἀσφαλῶς ν' ἀκολουθήσωσι τὸν δρόμον των χωρὶς πλέον νὰ περιπλανηθῶσι. Μεθ' ὅλον τὸν κόματόν των ἐβάδιζον πάντοτε μὴ ἀπομακρυνόμενοι τῆς κορυφῆς, ἥτις εἰς ἕκαστόν βῆμα ἐφαίνετο ὅτι ἐδυσθίζετο. Ἐλέγηθη ὅτι πλησίον τῆς γῆς ἡ χερσονήσος περιπλέον ἐγαμήλωνε. Τοῦτο ἦτο ἀπάτη, διότι εἶχον ἤδη ὑπερβῆ τὸ βαθύτερον μέρος· ἀλλ' ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ κύματος, τὸ ὅποιον πάντοτε ὑψοῦτο.

Αἴφνης τὰ κύματα ἔφθασαν μέχρι τῶν κεφαλῶν των.

Δὲν ὑπῆρχε καιρὸς νὰ συζητήσωσιν. Ἐπρεπε γενναίως νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς ἑαυτοὺς καὶ νὰ κολυμβήσωσι μέχρι τῆς παραλίας.

Δύναται τις νὰ ἐρωτήσῃ διατί δὲν ἐλάβανον τὴν διεύθυνσιν ταύτην ὅταν ἡ θάλασσα ἤρχιτε νὰ ὑψοῦται μετὰ ἀπειλητικὸν τρόπον.

Κατ' ἀρχὰς δὲν ἦσαν βέβαιοι ἐὰν θὰ φθάσωσιν εἰς τὴν παραλίαν κολυμβῶντες. Ἀπαξ ριφθέντες εἰς τὸν εὐρὺν τοῦτον λιμένα, ἐπρόκειτο νὰ μάθωσιν ἂν θὰ ἠδύναντο νὰ τὸν διατρέξωσι, διότι δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ ἐπιστρέψωσιν. Ἡ δύναμις τοῦ ρεύματος τοὺς ἐκάλυε.

Τέλος ὅταν τὰ κύματα τοὺς περιεκύκλωσκον, ἀπειλοῦντα εἰς ἕκαστην στιγμήν νὰ τοὺς παρασύρωσιν, ἤρχισαν νὰ συζητῶσι μίαν ἄλλην ἰδέαν.

Οἱ τρεῖς ἐξ αὐτῶν μόνον ἐγίνωσκον νὰ κολυμβῶσι! Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὸν τέταρτον;

—o—

Ε'.

Ο ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ.

Ἐκεῖνος ἐκ τῶν ναυαγῶν, ὅστις ἐστερεῖτο τὴν τοσοῦτον ἐπωφελεῖ διὰ τὸν ναυτικὸν γνῶσιν ἦτο ὁ γέρον Μπίλ.

Ἦθελε φανῆ παράδοξον. ἄνθρωπος διεληθὼν ἐν τῇ θαλάσῃ ὅλην του τὴν ζωὴν νὰ μὴ γνωρίζῃ νὰ κολυμβᾷ. Ἀλλ' ἐνίστε συμβαίνει, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐκ τοῦ πληρώματος, ἄριστοι ἄλλως ναυτικοί, νὰ μὴ γνωρίζωσι νὰ κολυμβῶσι.

Ὅσοι ἠμέλησαν νὰ μάθωσι τὸ κολυμβᾶν ὄντες παῖδες βραδύτερον δυσκόλως κατορθοῦσι τοῦτο.

Ἄν τὸ τοιοῦτο φαίνεται παράδοξον ἐν τῇ θαλάσῃ ἐντὸς ἰστιοφόρου πλοίου, ἐν τῇ ξηρᾷ συμβαίνει σπανιώτερον ὅταν ναύτης τις φθάσει εἰς τινὰ λιμένα σκέπτεται πᾶν ἄλλο ἢ νὰ διέλθῃ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων.

Γενναῖον αἶσθημα ὤθησε τοὺς τρεῖς συντρόφους τοῦ γέρον Μπίλ νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλίπωσιν ἐν τῇ κρισιμωτάτῃ στιγμῇ, ὅτε γενναίως ριπτόμενοι εἰς τὸ ὕδωρ, ἤλπιζον νὰ φθάσωσιν εὐκόλως εἰς τὴν παραλίαν.

Τὴν στιγμήν ταύτην κύμα ἰσχυρότερον τῶν προηγουμένων παρέσυρε τοὺς τρεῖς ναύτας ἀρκετὰ μακρὰν.

Μάτην προσεπάθησαν νὰ εὗρωσι ἔδαφος· εὐρέθησαν ἐντὸς βαθέος ὕδατος ὅπου δὲν ἠδύναν-

το νὰ εὗρωσι τὸ ἔδαφος. Συνεζήτησαν ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες προσηλωμένους πρὸς τὸ μέρος ἀφ' οὗ ἀπεχωρίσθησαν καὶ ἐνῶ μέλα σημείον, τὸ ὅποιον ὑψοῦτο ὀλίγον ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, εἰδείκνυε τὴν κεφαλὴν τοῦ Μπίλ· συνεζήτησαν πάντοτε ἂν ἔπρεπε νὰ τὸν ἀποχωρισθῶσι.

« Ἀγῶμεν, ἀγῶμεν, ἐφώνησεν οὗτος, μὴ προσπαθῆτε νὰ ἐπανεέλθητε, τοῦτο δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσῃ διόλου. Μὴ φροντίζετε πλέον δι' ἐμὲ, σκεφθῆτε ἑαυτοὺς! . . . Ἐπανεέλθετε, καὶ ἡ παλῆροια θὰ σᾶς παρασύρῃ εἰς τὴν παραλίαν. Χαίρετε, ἀνδρεία τέκνα! »

Ὁ νέος μετὰ λύπης ὑπεχώρησεν. Ἐὰν ἐγνώριζον κανὲν μέσον νὰ σώσωσι τὸν σύντροφον καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς των, δὲν θὰ ἐστέκοντο οὐδὲ στιγμήν· ἀλλ' ὁ ζῆλός των δὲν ἦτο πράγματι ἀνωφελῆς καὶ ἡ σκέψις αὕτη, ὡς καὶ νέον κύμα, τὸ ὅποιον ἦλθεν ἐπ' αὐτῶν, τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀκολουθήσωσιν τὴν συμβουλὴν του.

—o—

ΣΤ'.

Η ΠΑΡΑΛΙΑ.

Μόλις προχώρησαν ἡμισυ μίλιον πρὸς τὸν λιμένα, ὅτε ὁ Τερέντιος, ὁ ἀδεξιότερος τῶν τριῶν κολυμβητῶν, ἐκτύπησε τὴν πέτρναν του ἐπὶ τινος σκληροῦ ἀντικειμένου.

« Νομίζω, εἶπε μετὰ διακεκομμένην φωνὴν . . . θαρρῶ . . . ὅτι ἤγγισε τὸ ἔδαφος. Εἶη εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς Παρθένου. Δὲν ἀπατῶμαι, ἐφώνησε σταθεῖς ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ οἱ ὠμοὶ ἐξεῖχον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

— Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ἀρρὺ προχωρήσας πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εὐλόγητός ὁ Θεός.

Ἐπειτα καὶ οἱ τρεῖς ἐστράφησαν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ μιᾷ τῇ φωνῇ ἐφώνησαν:

« Δυστυχῆ Γέρον Μπίλ! »

— Πράγματι ἔπρεπε νὰ τὸν φέρωμεν μαζῆμας, ἐφώνησε ὁ Τερέντιος, ἅμα ὡς ἀνέπνευσε. Ἦτο δυνατόν.

— Ἀναμφιβόλως εἶπεν ὁ Ἀρρὺ ἐὰν ἠξεύρωμεν ὅτι τόσον ὀλίγον θὰ κολυμβήσωμεν.

— Λοιπὸν ἐὰν προσπαθῆσωμεν νὰ ἐπιστρέψωμεν ἔχομεν ἀκόμη καιρόν.

— Ἀδύνατον, ἐπανελάθειν ὁ Κολῖνος.

— Πῶς, Κολῖνε, σὺ ὅστις εἶσαι ὁ καλλίτερος κολυμβητῆς . . . λέγεις τοῦτο; ἠρώτησαν οἱ ἄλλοι ἐπιθυμοῦντες νὰ σώσωσι τὸν γέροντα ναύτην, τὸν ὅποιον ἠγάπων, ὅλοι οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἀξιοματικῶι.

— Εἶπον ἀδύνατον, ἐπανελάθειν ὁ Κολῖνος· ἦθελον καὶ ἐγὼ νὰ προσπαθῆσω ὅπως καὶ σεῖς ἐὰν εἶχον τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὸ ἀδύνατον. Πρέπει νὰ βεβαιωθῶμεν ἐὰν ἡμεῖς εἴμεθα ἀσφαλεῖς. Τὸ ὕδωρ εἶναι ἴσως βαθύτερον μετὰξὺ ἡμῶν καὶ τῆς παραλίας. Ἄς προχωρήσωμεν ἕως εὗρωμεν γῆν στερεάν.

Ἡ γνώμη τοῦ νέου τούτου Σκώτου ἦτο πολὺ φρόνιμος καὶ τὴν ἠκολούθησαν καὶ οἱ τρεῖς προχώρησαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς παραλίας, ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ τὸ ρεῦμα. Οὕτως ἐξηκολούθησαν ἐπὶ τινὰ καιρόν· ἀλλ' ἐπειδὴ προχώρουσαν βραδέως καὶ μετὰ κόπου, ἤρχισαν νὰ κολυμβῶσι ὅταν ἤρχισαν νὰ ἀποκάμνωσιν ἐκ τοῦ καμάτου· τέλος τὰ ὕδατα ἐγαμήλωσαν καὶ ἤρχισαν νὰ περιπατῶσι προσπαθοῦντες διὰ τῶν ὀφθαλμῶν των νὰ διαπεράσωσι τὸ σκότος καὶ νὰ διακρίνωσι τὴν παραλίαν.

Αἱ κυματίζουσαι γραμμαὶ, αἵτινες διεχαράσσοντο εἰς τὰ σκότη, παρίστων περιφερείας, αἵτινες ἐφαίνοντο λευκότεραι τῶν κυμάτων. Ἦσαν αἱ θῖναι τὰς ὁποίας εἶχον ἴδει πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Τὸ ὕδωρ ἤρχετο πλέον μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῶν κνημῶν των καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι δὲν ἦσαν μακρὴν τῆς παραλίας.

Αἴφνης ὁ Κολῖνος ἐκάλεσε τὸν Ἀρρὺ καὶ τὸν Τερέντιον.

— « Τί θέλεις; τὸν ἠρώτησεν.

— Πρὸ τοῦ νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὴν γῆν προσπαθῆσωμεν νὰ μάθωμεν τί ἀπέγεινεν ὁ δυστυχῆς Μπίλ.

— Καὶ πῶς; ἀπεκρίθησαν οἱ δύο ἄλλοι.

— Μείνατε ἡσυχοὶ ἐπὶ μίαν στιγμήν, ἐπανελάθειν ὁ Κολῖνος, καὶ θὰ ἴδωμεν ἀμέσως ἐὰν ἡ κεφαλὴ του φαίνεται ὑπεράνω τοῦ ὕδατος.

Ὁ Ἀρρὺ καὶ ὁ Τερέντιος ἐστάθησαν χωρὶς νὰ ἐννοήσωσι τὸ σχέδιον τοῦ νέου συντρόφου των.

— « Τί θέλεις, Κολῖνε; ἠρώτησεν ὁ ἀνυπόμονος Ἰβερνιανός.

— Νὰ ἴδω ἐὰν ἡ πλημμύρα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑψοῦται.

— Καὶ διατί;

— Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπανελάθειν ὁ Κολῖνος, ὁ Γέρον-Μπίλ θὰ ἐκαλύφθῃ ὑπ' αὐτῆς καὶ δὲν θὰ τὸν ἐπανάιδωμεν πλέον.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Ἀρρὺ, καὶ τὸ σῶμά του θὰ συρθῆ πρὸς τὴν παραλίαν πρὸ τοῦ νὰ ἐξημερώσῃ. »

Καὶ οἱ τρεῖς ἐσταμάτησαν· ἡ θάλασσα τοὺς περιέβαλε. Τοιοιτοτρόπως ἔμειναν πλέον τῶν εἴκοσι λεπτῶν, παρατηροῦντες τὴν ἄνοδον καὶ καθόδον τῶν κυμάτων καὶ μετὰ λύπης βλέποντες

τὸ ὕδωρ αὐξανόμενον. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των ὑψώθη τεὐλάχιστον ἐν μέτρον, ἐκ τούτου δὲ ἐξήγαγον τὴν θλιβεράν συνέπειαν ὅτι ὁ γέρον ναύτης ἐπνίγη.

Ἐστράφησαν πρὸς τὴν παραλίαν σκεπτόμενοι μᾶλλον τὴν θλιβεράν τύχην τοῦ συντρόφου των παρὰ τὴν ἰδικὴν των κατάστασιν.

Μόλις ἐπροχώρησαν ὀλίγα βήματα ὅτε φωνὴ ἤκούσθη ὀπισθὲν των καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ στραφῶσι παρευθὺς.

« Ἐ! σταθῆτε! τοὺς ἔλεγε φωνή, ἡ ὁποία ἐξήρχετο ἐκ τοῦ βάρους τοῦ ὠκεανοῦ.

(ἀκολουθεῖ).

Η ΚΥΑΝΗ ΣΗΜΑΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 24 Τεύχους Α΄.

— Ἀληθῶς ἀνέκραξε. Ὁ Κιοκτσέ, ἐπειδὴ γινώσκεις τὸ πᾶν, ἐπειδὴ δύνασαι τὸ πᾶν, ἀπόδος μοι τοὺς γονεῖς μου, τὴν πατρίδα μου!

— Ὑπομονή, μοι ἀπεκρίθη ὁ μέγας Ἀγιος. Πράγματι θὰ τοὺς ἐπανίδης· ἀλλ' ἔως οὗ τοὺς ἐπανίδεις, ὁ Τεγγρὶ θέλει ὥστε νὰ διέλθης διὰ ὀκκιμασιῶν. Προσπάθησον νὰ τοὺς ὑπερβῆς ἐπαξίως. Ὅταν πρόκηται νὰ γίνῃ τις ἄνθρωπος καὶ δεκάστης εἶναι τοιοῦτος.

— Ἐὰν θέλῃ ὁ Θεὸς θὰ γίνω ἄνθρωπος ἀνεφώνησε μὲ πυρέσσον πρόσωπον. Εἶμαι Οὐϊγούρ καὶ ὁ λαός μου εἶναι γνωστός διὰ τὴν ἀνδρείαν του.

Ὁ Κιοκτσέ μὲ ἐκτύπησεν εἰς τὴν παρεῖαν φιλικῶς. « Ὅμιλεῖς καλὰ, τέκνον μου, μοι εἶπε. Ἀγαπῶμεν τοὺς ἀνδρείους ἐδῶ. Ὁ Τεγγρὶ σὲ ἀκούει καὶ σὲ ὑποστηρίζει. Ἀκολούθησόν με καὶ θὰ σοὶ δώσω τὴν θέσιν σου καὶ τὸ ἔργον σου.»

Εἰσήλθομεν εἰς τὸ σπήλαιον. Ἦτο πεφωταγωγημένον διὰ δαδὸς ῥητινώδους ξύλου. Ὅλα τὰ ἐπιπλά του συνίσταντο εἰς ἐν κιβώτιον σκοληκοφαγωμένον, δύο λίθοι οἵτινες ἐχρησίμευον ὡς ἔδραι παρὰ τῆς ἐστίας, μίαν χαλκίνην χύτραν καὶ σωρὸν τεμαχίων ταπητῶν καὶ μηλωτῶν. Παρὰ τῆ ἐισόδῳ τοῦ σπηλαίου ἴστατο ὠραῖος ἵππος ὅστις μὲ ἐχαιρέτισε μὲ χαρίεντα χρεμεισμὸν.

« Εἶναι ὁ Σαῖν Βουγουρσὼλ μοι εἶπεν ὁ Κιοκτσέ θωπεύων τὸν ἵππον. Εἶναι τριῶν ἐτῶν, θὰ τὸν ἱππεύσῃ.»

Ἐκλίνα δὲ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ὁ ἵππος ἦτο μεγαλοπρεπῆς, ὀλίγους εἶχον ἰδεῖ παρομοίους. Τοῦ ἔκαμον διαφόρους χαριεντισμούς εἰς οὐς μοι ἐπήδα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Κιοκτσέ ἐνητοχολεῖτο εἰς τὸ συναθροῖζεν τὰ σκεπάσματα καὶ τὰς μηλωτάς. « Ἴδου ἡ κλίνη σου μοι εἶπε. Θὰ πεινᾷς, ἰδοὺ τὸ ἐρμάριον.»

Μὲ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου του εὐθὺν βράχον, ὅστις εὐρίσκετο πλησίον τοῦ σπηλαίου. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ σωρὸς φαγητῶν μηροὶ προβάτων, τεμάχια δορκάδος, λαγωοί, φασιανοί, δοχεῖα ἐξ ὀσπρίων, γάλακτος, τυροῦ καὶ λοιπῶν· ἐκ τῶν προμηθειῶν τούτων αἱ μὲν ἦσαν νωπαὶ αἱ δὲ ἦσαν πασταὶ καὶ ἐφαίνετο ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπῆρχον ἐκεῖ.

« Ἐκλεξον ὅτι κρέας θέλεις, μοι εἶπεν ὁ Κιοκτσέ· θὰ ἀνάψῃς πυρὰν καὶ θὰ τὸ παρασκευάσῃς ὅπως θέλῃς. Τὸ λοιπὸν θὰ βίψῃς ἐκτὸς τοῦ σπηλαίου, εἰς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ κτήνη τῶν ὀρέων. Οἱ νεῖοι οἱ ὅποιοι μοι φέρουσιν ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ μάθωσιν ὅτι δὲν τὰ μεταχειρίζομαι τόσον.»

Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα ἔλαβε μίαν χύτραν, ἔπιεν ὀλίγον γάλα, κατόπιν ὑπῆγεν πλησίον εἰς ἐν κιβώτιον, ἔλαβεν ἐν βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶδε παραδόξους χαρακτῆρας καὶ ἐκάθησε νὰ ἀναγνώσῃ. Ἐφαγον καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν ἐκοιμήθη, ἐξηνητημένος ἐκ τοῦ καμάτου.

Ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἡ ζωὴ μου διήρχετο χωρὶς νὰ μοὶ συμβῇ οὐδὲν ἀξιοσημείωτον. Ἐδίδον εἰς τὰ ἄγρια ζῶα νὰ τρώγῃσι τὸ ὑπόλοιπον τῶν δώρων τὰ ὁποῖα μοι ἔφερον ὁ Κιοκτσέ, ἐπετήρουν τὸν Σαῖν Βουγουρσὼλ καὶ συνήθριζα ξυλάρια διὰ τὸ μαγειρεῖον. Πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐγίνετο ἄφαντος καὶ ἐνῶστε ὅταν ἐξύπνων τὴν νύκτα δὲν τὸν ἐβλεπον ἐν τῷ σπηλαίῳ. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἀγριώτεροι παρὰ τὸ σῆθηες καὶ οἱ τρόποι του παράδοξοι. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ πολὺ μὲ ἠγάπα ἐσημάτισα μίαν συνεπτύγ-

μένην ἰδέαν περὶ τῆς ἀγριότητός του. Ἦτο ὄλος ἔκτακτος ἄνθρωπος, ζῶν μὲ ὀλίγον γάλα καὶ οὐδέποτε κοιμώμενος.

Ἡμέραν τινα ἐνῶ ὑπῆγα νὰ ἱππεύσω τὸν Σαῖν Βουγουρσὼλ διὰ νὰ τρέξω ὀλίγον εἰς τὴν πεδιάδα, ὁ Κιοκτσέ μὲ ἐσταμάτησε

« Παιδί μου, μοι εἶπε, δὲν ἀρμόζει εἰς νέον ὡς σὺ, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζομαι ὡς τέκνον μου, νὰ περιφέρηται οὕτως ἐνδεδυμένος μὲ ξεσχιμένον φόρεμα καὶ ἄοπλος. Θέλω νὰ σὲ βλέπω κалῶς ἐνδεδυμένον.»

Μὲ ὠδήγησεν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ σπηλαίου καὶ ἐξήγαγεν ἐξ ἐνός μαλλίνου δέματος μεγαλοπρεπὲς ἐνδύμα, τόξον μετὰ φερέτρας καὶ μεγάλην μάχαιραν μετὰ κερατίνης λαβίνης κεκοσμημένης δι' ἀργύρου.

« Λάβε, μοι εἶπε. Τοῦτο εἶναι ἰδικόν σου, καὶ ὁ Σαῖν Βουγουρσὼλ ἐπίσης!»

Πλήρης χαρᾶς ἐρίφθη εἰς τοὺς πόδας του διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ἀλλ' ἀμέσως ἐξῆλθε καὶ μὲ ἀφῆκε μόνον μὲ τὰ δῶρά μου. Κατ' ἀρχὰς ἔτρεξα νὰ ἐναγκαλισθῶ τὸν Σαῖν Βουγουρσὼλ. Ἐν τῇ χαρᾷ μου τὸν ὠμίλου, τὴν ἐθώπευον καὶ τὸν ἐκτύπων εἰς τὸν λαιμόν. Ἐχαιρον ἐκ τῆς ὑπερηφανίας διότι εἶχον τοιοῦτον ἵππον. Ὁ Σαῖν Βουγουρσὼλ παρατηρῶν με μὲ τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς του ἐκτύπη τὸν πόδα του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐχρεμέτιζε σείων περιχαρῶς τὴν μακρὰν οὐρὰν του. Ἐγὼ ἐνεδύθη ἀμέσως τὰ ὠραῖά μου ἐνδύματα: δερματίνην περισκελίδα κεκοσμημένην, ὑψηλὰ ὑποδήματα καὶ ἐσθῆτα μεταξίνην μὲ τρία ἀργυρᾶ κομβία· τὴν μέσῃν ἔδεσα μὲ ἀργυρᾶν ἐπίσης ζώνην ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκρέματο ἡ μάχαιρα· τὴν φερέτραν μου περιέβαλα εἰς τὸ σῶμά μου καὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐκάλυψα μὲ ἐν κάλυμμα ἀπὸ ὕφασμα κυανοῦν κεκοσμημένον διὰ μηλωτῆς. Ἐλαβον τὸ τόξον τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἦσαν κεκοσμημένα δι' ἀργύρου, ἡ δὲ χορδὴ ἐκ κιστίνης μετάξης· ἔθεσα τὸν δακτυλοθέτην εἰς τὴν δεξιάν μου χεῖρα καὶ εἰς τὴν ἀριστεράν τὸν βραχιονοθέτην καὶ πλήρως συγκινήσεως, προσεπάθουν νὰ τοξεύσω. Τὸ τόξον ἦτο λίαν σκληρόν· ἐτόξευσα μὲ ὄλας μου τὰς δυνάμεις καὶ μόλις ἐλύγισε.

Χαίρων καὶ λυπούμενος ἔφερα τὸν Σαῖν Βουγουρσὼλ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, ἱππευσα καὶ κατέβην τὸ ὄρος καλπάζων.

Ὁ ἤχος τῶν βελῶν ἠχούντων ἐν τῇ φερέτρᾳ μου, ὁ λάμπων ἥλιος ἐν τῷ κυανῷ οὐρανῷ, ἡ κοινορτώδης πεδιάς, ὁ ἤχος τῶν φύλλων, τὸ πᾶν μὲ ἠὲ χαρίσται. Ὁ Σαῖν Βουγουρσὼλ ἐφαίνετο συμμεριζόμενος τὴν χαρὰν μου. Μὲ διηύθυνε πρὸς τὸ Ἀρουλάδ, πρὸς τὴν πλευρὰν ὄρους κεκαλυμένου ὑπὸ χλόης. Εἰς τὰς ἐκδρομάς μου συνηγάμην μὲ τοὺς νέους τῆς φυλῆς ταύτης, οἵτινες μὲ ἐτίμων ἀναμφιβόλως διότι ἤμην μετὰ τοῦ Κιοκτσέ. Ἀλλὰ μετὰ αὐτῶν ὑπῆρχέ τις πρὸς τὸν ὁποῖον ἔλαβον ἰδιαιτέραν συμπάθειαν, καθὼς καὶ αὐτὸς πρὸς ἐμέ. Ἦτο νέος τῆς ἡλικίας μου, υἱὸς πρίγκηπος· ὠνομάζετο Ἀλάκ. Ἐπαίζομεν ἑμῷ διάφορα παιγνίδια. Ἐν πρᾶγμα μὲ ἐδυσκόλευσε· ἠθελήσαμεν νὰ κατασκευάσωμεν ἕνα ἀετόν (οὐτσουρμᾶ) ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους εἶδον εἰς τὴν πόλιν Ἀλμάτην· ἀλλ' οἱ Βεδαῖοι λαοὶ (διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην μὴ ὄντος ἐν χρήσει τοῦ ὀνόματος Μογγόλοι, ὄλαι αὐταὶ αἱ φυλαὶ ἐκαλοῦντο Βεδαῖοι) ἐπειδὴ δὲν ἐγίνωσκον γραφὴν καὶ δὲν εἶχον βιβλία, δὲν εἶχον καὶ χάρτην ὥστε ἀνευ χάρτου δὲν ἠδυνάμην νὰ κατασκευάσω ἀετόν.

Ἐνῶ ἔτρεχον ἐφιπποὶ εἶδον μακρόθεν τὸν Ἀλάκ.

Ἦτο ἐπίσης ἐφιππος καὶ ἔτρεχεν ἔνθεν καθεῦθεν κρατῶν λόγχην εἰς τὰς χεῖρας. Ἀμα μὲ εἶδε μακρόθεν ἐσύριξε καὶ ἔσπευσε τρέχων πρὸς συνάντησίν μου.

« Ἀ! Δζανὴ ἐφώνησε μακρόθεν ἔχω χάρτην, ἔχω πᾶν ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ κατασκευάσωμεν ἕνα δράκοντα. Ἐλα λοιπὸν Δζανὴ, ἀδελφέ μου!»

Ὅταν ἐπλησίασε παρετήρησε τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐνδυμασίαν μου.

« Πῶς εἶσαι τόσον ὠραῖα ἐνδεδυμένος, τί ὠραῖον τόξον καὶ τί ὠραῖα μάχαιρα, ἐφώνησε. Εἶσαι ἐνδεδυμένος ὡς χάνης. Ποῦ εὔρες αὐτὴν τὴν λείαν;

— Ὁ Κιοκτσέ μὲ τὰ ἔδωκεν ἀπεκρίθη. Καὶ σὺ ποῦ εὔρες τὰ χρειώδη πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ;

— Μοί τὰ ἔδωκεν ὁ πατήρ μου, μοί εἶπεν ὁ Ἄλακ. Ὁ πατήρ μου ἠκολούθησεν τὸν χάνηνα Τεμουδζίν (1) εἰς τινὰ ἐκδρομὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας Ταϊδζιγὸδ. Μεταξὺ ἄλλων λαφύρων ἔλαβον καὶ ἓν μέγα κιβώτιον χαρτίων καὶ βιβλίων σινικῶν. Εἶμαι πολὺ ἠὺχαριστήμενος Δζανῆ βλέπων σε τόσον λαμπρῶς ἐνδεδυμένον καὶ ὠπλισμένον. Ἦδη ἔχομεν καὶ οἱ δύο τόξον, μάχαιραν καὶ ἵππον. Ὅταν ἀποκτήσωμεν σπάθην καὶ λόγχην θὰ γίνωμεν πολεμισταί!

— Ὁ χάνης πρὸ πολλοῦ ἐπέστρεψε;

— Προχθὲς τὴν πρωίαν, μοί ἀπεκρίθη ὁ Ἄλακ ἐπέστρεψε· ὁ δὲ λαὸς τὸν ἀφῆκε νὰ ὑπάγῃ μόνος τοῦ πρὸς τὸ Δελιγούν Βουλδάκ(2). Πηγαίνει καθ' ἐκάστην ἐκεῖ. Αὐριον θὰ δώσῃ ἑορτὴν μετὰ τὰ λάφυρα τὰ ὁποῖα ἔλαβε ἐκ τῶν Ταϊδζιγὸδ. Θὰ ὑπάγῃς;

— Θὰ ὑπάγω, ἀδελφε Ἄλακ, τῷ ἀπεκρίθη θέλω νὰ ἴδω τὸν χάνηνα Τεμουδζίν διότι ὅλος ὁ κόσμος ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι ἥρωας.»

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει μου, ὁ Ἄλακ μετὰ διηγήθη τὴν γενεαλογίαν τῆς φυλῆς του καὶ τοὺς ἀρχαίους τοῦ πολέμου. Ἀκροώμενος τοιαύτας διηγήσεις, εἶχον λησμονήσει ὅτι πατήρχετο ἡ ὥρα καὶ ἡ νύξ μᾶς κατέλαβε. Ὁμιλοῦμεν ἀκόμη ὅταν ὁ Ἄλακ μοί εἶπε:

« Εἶναι σχεδὸν νύξ καὶ δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ συναθροίσωμεν τοὺς ἵππους καὶ νὰ τοὺς θέσωμεν εἰς τοὺς σταύλους. Βεβαίως ὁ πατήρ μου θὰ ὀργισθῇ ἐναντίον μου! Ἐὰν δὲν με ραβδίση τουλάχιστον δὲν θ' ἀποφύγῃ νὰ με ἀποκαλέσῃ σκύλον, βάτραχον ἢ τουλάχιστον αὐγὸν τῆς χελώνης.

— Ἄκουε τῷ λέγω, πρέπει νὰ σπεύσωμεν. Τὸ ὁμιλεῖν δὲν ὠφελεῖ. Θὰ σὲ βοηθήσω νὰ συναθροίσωμεν τὸ ποίμνιον.»

Τρέχοντες καὶ κτυπῶντες μετὰ τὰ μαστίγια κατωρθώσαμεν ἐπὶ τέλους νὰ συναθροίσωμεν τοὺς ἵππους. Ἐπειτα ὁ Ἄλακ τρέχων πρὸς τὰ δε-

(1) Οὕτως ὠνομάζετο ὁ βραδύτερον ἐπικληθεὶς Γεγκισχάν.

(2) Τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Γεγκισχάν.

ξιὰ τοῦ ποίμνιου καὶ ἐγὼ κτυπῶν τὸ μαστίγιον πρὸς τὰ ἀριστερὰ, εἰσῆλθον τέλος εἰς τὴν σκηνὴν χωρὶς πολὺ νὰ βραδύνωμεν.

Ἀφοῦ ἐτοποθετήσαμεν τοὺς ἵππους καὶ ἠρθῆμασεν αὐτοὺς ἦνοιξεν ἡ μικρὰ θύρα τῆς σκηνῆς δι' ἧς καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι.

B.

Η ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ἡ λυχνία ἀνήφθη καὶ ἡ χύτρα ἀπεσύρθη ἐκ τοῦ πυρὸς ὅταν εἰσῆλθον. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἄλακ, τὰ πέντε μικρὰ τοῦ παιδία καὶ τρεῖς κυρίως ὑπάλληλοι ἐκάθητο πέριξ τῆς καπνίζούσης χύτρας καὶ ἕκαστος ἐθάδιζεν εἰς αὐτὴν τὸ ξύλινον βερνικωμένον κοχλιάριόν του.

« Σκύλε! εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς πρὸς τὸν υἱὸν του ὅτε εἰσῆλθε, διὰ τί ἤργησες τόσον;»

Ὁμιλῶν οὕτω ἠγέρθη καὶ ἀνύψωσε τὴν χειρίδα του. Μετὰ κατέλαθε φόβος διότι ἐσκεπτόμην ὅτι ἐν τῇ διανομῇ τῶν ραπισμάτων, δὲν θὰ με ἐλθσμόνει. Ἄλλ' ὅχι· ὅταν ὁ πατήρ τοῦ Ἄλακ με εἶδε, ἐμαλακύνθη παρευθὺς καὶ κατεβίβασε τὴν χειρίδα του ἐπὶ τῆς νεβρώδους καὶ σιδηρᾶς χειρὸς του.

« Ἀἶ, εἶπεν Δζανῆ, εἶναι ὁ νέος ξένος μας! Ἄφ' ὅτου ὁ Δζανῆ εὐρίσκειται ἐν τῇ χώρᾳ μας ἅπανα ἡ σκηνὴ εὐδαιμονεῖ. Ὁ Δζανῆ φέρει ἀναμφιβόλως εὐτυχίαν εἰς τὴν σκηνήν. Κάθησε ἐδῶ πλησίον μου, νέε μου ξένε, καὶ ἐὰν δὲν ἔχῃς κοχλιάριον λάβε ἐν ἐκ τῶν κρεμαμένων ἐδῶ. Καὶ σὲ Ἄλακ σὲ συγχωρῶ, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπανεέλθῃς πλέον.»

Ἠὺχαρίστησα τὸν ἀρχηγὸν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ συμπάθειάν του, ὁ δὲ Ἄλακ ἐκάθησε πλησίον μου καὶ ἔφαγε καλῶς.

« Τί βέλος εἶναι αὐτὸ καὶ τί μάχαιρα, μοί εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς βλέπων τὴν ἐνδυμασίαν μου. Τὰ ἀνεγνώρισα· ἦσαν μεταξὺ τῶν λαφύρων, τὰ ὁποῖα ὁ Τεμουδζίν ἔλαβε παρὰ τῶν Ταϊδζιγὸδ, εἶθε οἱ δαίμονες νὰ τοὺς καταδιώξωσι.

— Ὁ Κιοκτσὲ μοί τὰ ἔδωκε τῷ εἶπον.

— Ἄ! ὁ Κιοκτσὲ σὲ ἀγαπᾷ πολὺ, ἐπανέλαβεν ὁ ἀρχηγὸς καὶ εἶσαι εὐτυχέστατος διερχόμενος τὰς ἡμέρας σου μετὰ τοῦ μεγάλου ἀγίου! Ἄλλ' εἰπέ μοι, δὲν σὲ ἐθίδαξε τὴν χρῆσιν τῆς βροχερᾶς προσευχῆς ἢ τῶν μαγικῶν τύπων; Ἦρχισες νὰ γίνῃσαι ἱκανὸς μάγος καὶ γνωρίζῃς ὀλίγον νὰ ὁμιλῆς μετὰ τῶν πνευμάτων;

— Ὁ Κιοκτσὲ οὐδὲν μοί εἶπε περὶ τούτων, ἀπεκρίθη, καὶ ἡ θρησκεία μου δὲν μοί ἐπιτρέπει τοιαῦτα πράγματα. Ὁ Κιοκτσὲ με συνεβούλευσε νὰ εἶμαι ἀνδρείος καὶ γενναῖος καὶ νὰ μάθω νὰ μεταχειρίζομαι τὸν ἵππον καὶ τὰ ὄπλα μου. Με-

ἠρώτησεν ἐπίσης τὸ ὄνομα τῶν βασιλέων, τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν φυλῶν τῆς πατρίδος μου, καὶ τῶν γειτονικῶν χωρῶν, τὰς ὁποίας γνωρίζω.

— ὦ! εἶπεν ὁ πατήρ τοῦ Ἄλακ παρατηρῶν με με ὀργισμένον ὕφος· γνωρίζω, γνωρίζω. Οἱ μαθηταὶ τῶν μάγων νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ λέγωσι. Γνωρίζεις πολλὰ, Δζανῆ!

Καὶ αἰφνης κατόπιν ἐπανέλαβεν ἀποτόμως.

« Ἀδιάφορον! φαίνεται ὅτι ὁ Κιοκτσὲ θέλει ὥστε καὶ τὰ δεκαπενταετῆ παιδία νὰ ὦσιν εἰς τοιαῦτα ὑποστῶσι τὸ βάρος, διὰ τοῦτο παρασκευάζει ἕκτακτα πράγματα. Ὁ Κιοκτσὲ τὸ γνω-

Μετὰ κατέλαβεν ὁ ὕπνος

ρίζει, ὁ Κιοκτσὲ τὸ εἶπε. Θὰ ἴδωμεν πράγματα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἐτι τῶν ἀνθρώπων εἶδε, μέγала δὲ συμβάντα εἶναι ἐγγύς.

— Ναί, εἶναι ἐγγύς, εἶπε δυνατὴ τις ἀνδρική φωνὴ καὶ ὅλοι ἐστρέψαμεν τὰ βλέμματα ἐκεῖ;» ὁ ἀνθρώπος ὅστις ὠμίλει οὕτω καταβιβάτων καὶ ἀναβιβάτων τὸν πόδα ἄνω τοῦ κατωφλίου καὶ πάραυτα ἠνοιχθῆ θύρα τις ὀπισθεν τῆς σκηνῆς.

« Χαῖρε, υἱὲ τοῦ Ναγο-Βεϊάνου, χαῖρε Βαγορδζῆ (1) ἰσχυρὲ, ἐφώνησεν ὁ πατήρ τοῦ Ἄλακ ἐγειρόμενος ὅπως μεταβῆ πρὸς συνάντησιν τοῦ νεωστὶ ἐλθόντος.

(1) Ἦτο εἰς τῶν περιφημῶν στρατηγῶν τοῦ Γεγκισχάν καὶ πιστὸς του φίλος.

— Χαῖρε Βαῖζογγάρ, χαῖρε ἀρχηγὲ μιᾶς τῶν φυλῶν μου, ἀπεκρίθη ὁ ἀνθρώπος μετὰ ἡχηρὰν φωνὴν καὶ ἔλαβε τὰς χεῖρας τοῦ πατρὸς τοῦ Ἄλακ. Καὶ σὺ γύναι τοῦ Βαῖζογγάρ, καὶ σὺ υἱέ του, καὶ σεῖς δούλοι του καὶ σὺ νέε ξένε, χαίρετε ἐπίσης.

Ὁμιλῶν οὕτω προχώρησε καὶ ἐκάθησεν ἐν τῇ τιμητικῇ θέσει πρὸς ἣν τὸν ὠδήγησεν ὁ Βαῖζογγάρ. Ἡ γυνὴ ἔχουσε κυμῶδες (εἶδος ἀναψυκτικοῦ ποτοῦ) εἰς ἕκαστον καὶ ὁ Βογορδζῆς ἤρχισε νὰ πίνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἔπιε δύο μεγάλα ποτήρια.

Ὁ Βογορδζῆς οὗτος ἦτο ἀνθρώπος ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μετὰ πλατεῖς ὤμους, αὐχένα ἰσχυρὸν καὶ βραχίονας ἰσχυροῦς. Ἡ μορφή του ἀπέπνευεν ἐλευθεριότητα· καθ' ἐκάστην στιγμὴν ἐγέλα δυνατὰ, καὶ τὰ χονδρὰ χεῖλη τοῦ μεγάλου στό-

ματός του εκάλυπτον τούς λευκούς ως τὸ γάλα δδόντας του. Εἶχε μακροὺς ὀφθαλμούς· ἡ κόμη του ἐκρέματο ἐσχηματισμένη εἰς τέσσαρας πλοκάμους ἐκατέρωθεν τῶν παρεῖων του, ὁ δὲ πώγων του ἦτο ξυρισμένος· ὁ χονδροειδὴς μύσταξ του ἀπέληγεν εἰς ὄξύ. Ἐν γένει ἡ φυσιογνωμία του ἦτο ζωηροτάτη. Ἦτο ἐνδεδυμένος με βαγαλατὰκ (1), εἰς δὲ τοὺς πόδας του ἐφόρει ὑψηλά ὑποδήματα. Εἰς τὴν ζώνην του ἔφερεν παραξιφίδα καὶ σπάθην πλατεῖαν ἀλλὰ βραχεῖαν. Τὸ τόξον καὶ ἡ φερέτρα του ἐκρέμαντο ἐπὶ τοῦ θώρακος, ὡς μόνον δὲ στολισμὸν εἶχε ἀργυρᾶν συρύκτραν κεκοσμημένην διὰ κοραλίου καὶ περιλαίμιον κεκοσμημένον δι' ἀργύρου καὶ πτερὸν φασιανοῦ τὸ ὁποῖον ἦτο προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ καλύμματός του.

(ἀκολουθεῖ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

ὑπὸ ΝΙΚΟΚΛΕΟΥΣ ΚΑΖΑΖΗ ἐν Ἀθήναις.

Τοιοῦτον τίτλον φέρει φυλλάδιον ἐκδοθὲν κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ὑψηγῆτοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ὁ συγγραφεὺς διὰ γλώσσης γλαφυρᾶς καὶ δι' ὕψους νευρώδους ἐξετάζει ἐν συνόψει μὲν, ἀλλὰ λίαν ἀκριβῶς, κατὰ πόσον ἡ δημοτικὴ παιδείσις συντελεῖ εἰς τὴν διάπλασιν τῶν λαῶν καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς ἀνάπτυξιν τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τοῦ σοφοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἰουλίου Σίμωνος ὁ λαὸς ὅστις ἔχει τὰς καλλιτέρας σχολὰς εἶναι ὁ πρῶτος λαός· ἐὰν δὲν εἶναι σήμερον θὰ ἦναι αὐριον.»

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξετάζει ὁ συγγραφεὺς τὰς διαφορὰς φάσεις, τὰς ὁποίας διῆλθεν ἡ ἀνωθρότης κατὰ τὸ μακρὸν στάδιον τοῦ ἱστορικοῦ

(1) Εἶδος χονδροῦ ἐνδύματος.

αὐτῆς βίου, ἀποδίδει δὲ εἰς τὸν συνδυασμὸν τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τὴν διανοητικὴν τῶν λαῶν ἐπίδοσιν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν διάπλασιν. Αἱ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας ἀνέπτυξαν οἱ δύο οὗτοι παράγοντες τῆς ἀνθρωπίνης ἀναπτύξεως, διαδοθεῖσαι καὶ ἐπεκταθεῖσαι διέπλασαν ἀναλόγως πρὸς τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας τὴν ἀνωθρότητα καὶ ἀπέβησαν οἱ σωτηριωδέστατοι αὐτῆς ὁδηγοί· τὰ δὲ μεγάλα πνεύματα, ἅτινα ὑπετύπωσαν τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἐνεπνέοντο ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων. «Ἐλευθερία, ἰσότης, ἀδελφότης καὶ τὸ κατὰ κόρυφον σημεῖον τῆς τριαδικῆς ταύτης μονάδος—ἡ κυριαρχία τοῦ λαοῦ καθίστανται αἱ ἀρχουσαι, αἱ μητέρες ἰδέαι πάσης προόδου, πάσης συνθέσεως τῆς κοινωνίας· οἱ ἀρχαιότεροι τύποι τοῦ τῶς ὑφισταμένου κοινωνικοῦ καθεστώτος ἀλλοιοῦνται καὶ ἐξαφανίζονται ἢ διὰ τῆς προόδου καὶ τοῦ χρόνου ἢ διὰ τῆς βίας. Οὕτω τὸ ἔργον τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως δύναται νὰ διατυπωθῇ καὶ ἡ χειραφεσία τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ πνεύματος ἐλευθέρως δρῶντος ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ διὰ τῆς ἰδίας βουλήσεως διατυπῶντος τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ.»

Ἀκολουθῶς ὁ συγγραφεὺς ἀναπτύσσει τὸ περὶ καθολικῆς ψηφιοφίας μέρος καὶ διὰ μακρῶν ἀποδεικνύει κατὰ πόσον παρὰ πᾶσι τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ἡ δημοτικὴ παιδείσις ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀδόλου ἐκφράσεως τοῦ ἀτόμου ἐν ταῖς δημοσίαις ἐκλογαῖς. Ἀπαριθμεῖ τὰ μεγάλα σφάλματα ἅτινα προξενοῦνται εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν ἐκ τῆς μεροληπτικῆς ψηφιοφίας καὶ βασιζει τὰς ὀρθοτάτας αὐτοῦ ἰδέας ἐπὶ τῶν ἐξῆς, γραφέντων ὑπὸ ἀμερολήπτου καὶ σπουδαίου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως. «Ὅποταν ὁ ψηφιοφός, λέγει οὗτος, δὲν δύναται νὰ διακρίνη ἐπαρκῶς τὸν ἀγαθὸν ὑποψήφιον ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ἢ νὰ κατανοήσῃ τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ συμφέροντα· ὁποταν οὐδόλως λογίζεται τὸ δημόσιον ἀγαθόν, ἀντὶ ἐνός ταλλήρου πωλῶν τὴν ψήφον του· ὁποταν ἐξ ἐμφύτου τινος ἐνστίκτου, ῥίπτει τὸν πῖλον εἰς τὸν ἀέρα, χειροκροτῶν ἐπὶ ταῖς φωνασκίαις ἀναισχύντου ψεύστου καὶ ἀποστρεφόμενος μετ' ἀδιαφορίας καὶ περιφρο-

νήτῳ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς τιμιότητος καὶ τοῦ λόγου, τότε ἡ ψήφος αὐτοῦ καθίσταται δημοσία συμφορά. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι οἱ μεταχειριζόμενοι καὶ ἐπωφελοῦμενοι αὐτῆς· οὗτοι δὲ εἶναι ὀνημαγωγοὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἱερεῖς ἴσως ἢ καὶ ἀμφοτέρω· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι μωρία νὰ ἀνακηρυχθῇ ἐλεύθερος παράγων.»

Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀπολήγει δὲ εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα: Ἀνάπτυξις τοῦ λαοῦ καὶ διαπαιδαγώγησις τῆς καθολικῆς ψηφιοφίας διὰ σχολείων παντὶ σθένει ὑποστηριζομένων ὑπὸ τῶν δήμων, ὑπὸ τῆς πολιτείας, ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, διὰ καταλήλου δημοτικῆς φιλολογίας, ἐνταῦθα ἔγκειται τὸ ἀληθὲς μυστήριον τῆς ἐλευθερίας ἧς τὴν πραγμάτωσιν ἐπαγγέλλεται κατ' ἐξοχὴν ἡ πολιτικὴ σύνθεσις καὶ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος.

Τὸ ἔργον ἀπολήγει διὰ τοῦ σοφοῦ τούτου ἀποφθέγματος τοῦ διαστίμου Πλάτωνος δι' οὗ καὶ ἀρχεται ὅτι: Ἐὰν μὴ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λεγόμενοι καὶ δυνάσται φιλοσοφήσωσι καὶ τοῦτο εἰς ταῦτόν ξυμπέσῃ, οὐ δύναμις τε πολιτικὴ καὶ φιλοσοφία, οὐκ ἔστι κακῶν παῦλα ταῖς πόλεσι, δοκῶ δ' οὐδὲ τῶ ἀνθρωπίνῳ γένει.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Δυνάμεθα ἀδιστάκτως νὰ εἰπωμεν ὅτι κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐδέσποζον αἱ κυρία, καὶ ὅτι ὁ ἔρωσ ἦτον ὁ μέγας μοχλὸς ὁ τὰ πάντα κινῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατέστη ἀντικείμενον μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ σοβαρᾶς μελέτης, κατεστάθησαν καὶ τακτικὰ δικαστήρια δικάζοντα καθ' ὅλους τοὺς τύπους τὰς μεταξὺ ἐρωμένων ἐρωτικὰς διενέξεις, καὶ λύοντα τ' ἀναφυόμενα ἐρωτικὰ ζητήματα. Τὰ δικαστήρια ταῦτα συνέκειντο κατὰ πλεῖστον μέρος ἐκ διαστῆμων κυριῶν καὶ ἐκ φρονίμων, ὡς λέγουσιν οἱ τότε συγγραφεῖς, ἰπποτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ

ἐκ τινῶν αἰοιδῶν. Αἱ δὲ ἀποράσεις συλλεγόμεναι μετ' ἐπιμελείας ἀπετέλουν νομολογίαν χρησιμεύουσαν ὡς ὑπογραμμὸν εἰς ἄλλας τῆς αὐτῆς φάσεως ὑποθέσεις. Πέντε ἦσαν τὰ κατὰ τὴν Γαλλίαν διασημότερα ἐρωτικὰ δικαστήρια, ἀπὸ τῶν μέσων τῆς IB' ἑκατονταετηρίδος μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς IE', τὸ τῶν κυριῶν τῆς Γουασκονίας, τὸ τῆς Ἐρμεγγάρδης ὑποκομήσεως Ναρθόνης, τὸ τῆς βασιλίσσης Ἐλεωνόρας, τὸ τῆς κομήσεως Καμπανίας, καὶ τὸ τῆς κομήσεως τῆς Φλανδρίας. Ἐνταῦθα δὲ ἀναφέρομεν ἐν συνόψει χάριν περιεργείας καὶ τινὰς ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων.—Ὁ ἐραστὴς κυρίας τινὸς ἀπεδήμει πρὸ πολλοῦ εἰς Παλαιστίνην, οὐδὲ ἦτο γνωστὸς ὁ χρόνος τῆς ἐπανόδου του· καὶ λοιπὸν ἡ κυρία αὕτη ἐζήτησε νὰ συζευχθῇ μετ' ἄλλου, ἀλλ' ἐνστάσεως γενομένης ὑπὸ τινος φίλου τοῦ ἀπόντος, ἠναγκάσθη ἡ κυρία ν' ἀναβάλλῃ τὸν γάμον καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἐρωτικὸν δικαστήριον τῆς κομήσεως τῆς Καμπανίας.

Ἄλλος τις, τολμήσας νὰ δημοσιεύσῃ τὰς μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ ἀποκρύφους σχέσεις του, κατεμηνύθη εἰς τὸ δικαστήριον τῶν κυριῶν τῆς Γουασκονίας· τοῦτο δὲ ἐξέδοτο ἀπόφασιν καταδικάζουσαν αὐτὸν ν' ἀπέχῃ ἐφ' ὄρου ζωῆς τοῦ ἔρωτος, καὶ προστάζουσαν πᾶν τὸ γυναικεῖον φύλον ν' ἀποφεύγῃ αὐτόν. Ἐὰν δὲ τις παρεβίαζε τὴν ἀπαγόρευσιν, πᾶσα γυνὴ ἐντιμος ἔπρεπε ν' ἀποστρέφεται αὐτήν.

Πολλάκις οἱ ποιηταὶ ἠσχολοῦντο συζητοῦντες ἐρωτικὰ ζητήματα, τὰ δὲ περὶ τούτων πονήματα ἐκαλοῦντο ἔριδες, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἀπεφασίζετο ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐρωτικοῦ δικαστηρίου ποία ἐκ τῶν προτεινομένων λύσεων ἦτο ἡ ὀρθότερα. Ὅπου δὲ δὲν ὑπῆρχον διαρκῆ ἐρωτικὰ δικαστήρια, συνεκροτοῦντο ἑκτακτα ἢ διαιτητικά, μέλη ἔχοντα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ταῦτα ἀπεφαίνοντο περὶ τῆς ποιητικῆς ἔριδος. Κατὰ τινὰ δὲ τῶν τοιούτων ἐρίδων ἐγεννήθη τὸ ἐξῆς ζήτημα: «Δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀληθὴς ἔρωσ μετὰ ἐξ ἑσὺ συζύγων;» Τὸ ζήτημα ὑποβλήθη εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κομήσεως Καμπανίας, ἐλύθη οὕτω πως: «Ἡμεῖς » λέγομεν καὶ βεβαιούμεν δυνάμει τῆς παρουσίας,

» ὅτι ὁ ἔρωσ δὲν δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ δι-
 » κατώματα αὐτοῦ ἐπὶ δύο συνεζυγμένων ἀτό-
 » μων. Οἱ μὲν ἔρασταὶ συμφωνοῦντες ὑποβάλ-
 » λονται οἰκειοθελῶς εἰς ἀμοιβαίως παραχωρή-
 » σεις καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρέωσης ἢ ἀνάγ-
 » κης, οἱ δὲ σύζυγοί εἰσιν ἠναγκασμένοι νὰ δέ-
 » χονται κατὰ χρέος ἀμοιβαίως ὁ εἰς τοῦ ἐτέ-
 » ρου τὰς θελήσεις, καὶ οὐδὲν ν' ἀρνήται ὁ εἰς
 » πρὸς τὸν ἄλλον. . . . Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἦν
 » ἐξεδώκαμεν μετὰ ὄριμον σκέψιν καὶ συναινέσει
 » πολλῶν ἄλλων κυριῶν, ἐχέτω δι' ὑμᾶς σταθε-
 » ρὸν καὶ ἀπαραβίαστον κῦρος. Οὕτως ἀπεφασί-
 » σθη ἐν ἔτει 1174, τὴν 3 ἡμέραν τῶν Καλεν-
 » δῶν τοῦ Μαΐου, Ἰνδικτικῶν Ζ'.» Ἄλλ' ἐν τού-
 » τοις ποῖον ἦτο τὸ κῦρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν τοιού-
 » των ἀποφάσεων; Ἡ κοινὴ πάντων γνώμη, καὶ
 » αὕτη τῶν βασιλέων ἀκόμη! . . . Ὡστε δυνάμε-
 » θα νὰ εἴπωμεν, ἄνευ ὑπερβολῆς, ὅτι αἱ ἀποφά-
 » σεις αὗται εἶχον μείζονα ἰσχὺν, ἢ αἱ ὑπὸ τῆς
 » ἐξουσίας διὰ μυριάδων λογγῶν στηριζόμεναι σή-
 » μερον τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων τοῦ κράτους!

I. ΔΕ-ΚΙΓ'ΑΛΛΑΣ.

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ.

Τὰ λαχεῖα εἶναι φαίνεται ρωμαϊκῆς κατα-
 γωγῆς· φαίνεται τουλάχιστον ὅτι οἱ Ρωμαῖοι
 εἶχον ἐν χρήσει τὸ παιγνίδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον
 ὑπελείποντο καὶ οἱ αυτοκράτορες.

Ἐντεῦθεν ἡ χρῆσις του μετεδόθη εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν καὶ ἐξ αὐτῆς εἰσήχθη τὸ 1520 εἰς τὴν
 Γαλλίαν. Κατὰ τὸ 1529 ἐξεδόθη διάταγμα ἐπι-
 τρέπον τὴν σύστασιν πολλῶν καταστημάτων τοῦ
 εἴδους τούτου μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως νὰ κατα-
 θέτωσι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 2,000 λίρας,
 ἀλλὰ τοῦτο κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 17
 Μαΐου 1836.

Οἱ ἐπόμενοι πάπαι ἀπηγόρευσαν τὸ λαχεῖον·
 Ἰννοκέντιος ὁ ΙΑ' τὴν 3 Δεκεμβρίου 1665. Ἰννο-
 κέντιος ὁ ΙΒ' τὴν 24 Μαρτίου 1696, Βενέδικτος
 ὁ ΙΓ' τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1725, ὅστις μάλιστα
 κατεδίκαζε τὸν παραβάτην κάθειρξιν εἰς τὰ κά-
 τεργα καὶ ἀποζημιώσιν 1000 ταλλήρων. Ὁ
 Κλήμης ΙΓ' ἐπεκύρωσε τὸ διάταγμα τοῦ προκα-
 τήτου τοῦ ἀλλὰ τὸ 1732 ἐπέτρεψε τὸ λαχεῖον

ἐντὸς τοῦ κράτους του, ἀπειλῶν δι' ἀφορισμοῦ
 τοὺς ἐκτὸς τοῦ κράτους παίζοντας τὸ παιγνίδιον
 τοῦτο.

ΤΑ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ἌΣΤΥΛΑ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝῶ.

Ἐν Βερολίνῳ ὑπάρχουσι, ὡς ἐν Λονδίνῳ καὶ
 Παρισίοις, νυκτερινὰ ἄστυλα διὰ τοὺς δυττυχεῖς
 ἀμφοτέρων τῶν φύλων τοὺς στερουμένους κα-
 τοικίας. Ἡ ἐκθεσις τῆς Ἑταιρίας, ἣτις εἶχε τὴν
 ὑπηρεσίαν ταύτην ἀναφέρει ταῦτα. Σκοπὸς τῆς
 βερολινείου Ἑταιρίας εἶναι τὸ νὰ παρέχῃ ἄστυ-
 λον εἰς τοὺς στερουμένους καὶ νὰ τοὺς δίδῃ συνά-
 μα ἐργασίαν. Ἐπάρχουσι δύο ἄστυλα τὸ ἐν διὰ
 τὰς γυναῖκας τὸ ἕτερον διὰ τοὺς ἄνδρας.

Τὸ ἄστυλον τῶν γυναικῶν εἶναι ἀνοικτὸν τὸν
 μὲν χειμῶνα ἀπὸ τῆς ἕκτης ἐσπερινῆς ὥρας μέ-
 χρι τῆς ὀγδόης πρωϊνῆς, τὸ δὲ θέρος ἀπὸ τῆς
 ἐβδόμης ἐσπερινῆς μέχρι τῆς ἐβδόμης πρωϊνῆς.
 Πρὸ τοῦ νὰ ἀνοίξωσιν εἰσέτι αἱ θύραι τοῦ οἰκο-
 δομήματος εἶναι περικυκλωμένα ὑπὸ πολυα-
 ρίθμου πλήθους, ἡ δὲ συρροὴ εἶναι τοιαύτη ὥστε
 προυκάλεσε σπουδαῖα παράπονα ἐκ μέρους τῶν
 γειτόνων. Τὸ πλῆθος τὸ συναθροϊζόμενον ἐκεῖ
 συνίσταται ἐκ διαφόρων στοιχείων. Κατὰ τὴν
 ὠρισμένην ὥραν εἰσέρχονται ἡσύχως καὶ γίνον-
 ται δεκταὶ ὑπὸ τῆς διευθυντρίας. Ἐκάστη εἰσερ-
 χομένη ὀφείλει νὰ πλύνῃ τὸ πρόσωπον καὶ τὰς
 χεῖρας, λουτρὰ δὲ εἶναι ἕτοιμα διὰ τὰς ἐχούσας
 ἀνάγκην. Ἐὰν τὰ ἐνδύματά των εἶναι βεβρεγ-
 μένα, ἢ ἀκάθαρτα, τὰ ξηραίνουσι ἢ τὰ καθαρίζου-
 σι. Πρὸ τοῦ ὕπνου λαμβάνουσι μίαν σοῦπαν
 καὶ ὀλίγον ἄρτον· τὴν δ' ἐπαύριον καφὲν μετὰ
 ὀλίγου λευκοῦ ἄρτου. Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον
 νὰ ἐρωτήσωσι οὔτε τὸ ὄνομα, οὔτε τὸ μέρος ἀπὸ
 τὸ ὁποῖον ἔρχονται· ὀφείλουσι μόνον νὰ δηλώ-
 σωσι τὴν ἡλικίαν των ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν
 νυκτῶν τὰς ὁποίας διήλθον ἐν τῷ ἄστυλῳ. Δύνα-
 ταί τις νὰ κοιμηθῇ πέντε νύκτας καθ' ἕκαστον
 μῆνα.

Μέχρι τῆς ἐνάτης τῆς πρωΐας δύναται τις νὰ
 μείνῃ ἐν τῷ καταστήματι ἐργαζόμενος, ὁμιλῶν
 ἢ ἀναγινώσκων. Πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι μετὰ
 τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς καὶ ἕτερα δημόδη ἀναγνώ-
 σματα. Ὅσαι γυναῖκες θέλουσι νὰ διορθώσωσι

τὰ ἐνδύματά των εὐρίσκουσι κλωστήν, βελῶνας
 καὶ τεμάχια δι' ἐμβλώματα. Ἐπάρχουσι τέσ-
 σαρς αἴθουσαι, αἱ δύο μεγάλαι περιλαμβάνου-
 σαι περίπου ὀγδοήκοντα κλινὰς καὶ ἕτεραι δύο
 μικρότεραι. Τὸ ἄστυλον τῶν γυναικῶν συνέστη ἐν
 τινὶ οἰκίᾳ μὲ ἐνοίκιον, κατόπιν δὲ τὸ τῶν ἀν-
 δρῶν· σήμερον ἡ Ἑταιρία ἔχει πρὸς τοῦτο δύο
 ιδιόκτητα οἰκοδομήματα. Ἀπὸ τοῦ 1869 εἰσήλ-
 θον εἰς τὰ ἄστυλα 67,451 γυναῖκες, 70,555
 κοράσια, 19,534 παιδία, 1,108 νήπια καὶ
 548,919 ἄνδρες.

ΠΟΙΗΣΕΞΞ

Η ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ.

Σᾶς βεβαιῶ περιπαθῶς νὰ γράψω ἐμελέτων,
 Κ' εἶχον θέμα ἕτοιμον κ' ἐμπνεομένου στάσιν
 Ὅποτε ἔλαβον φαιδρὰν οἱ στοχασμοί μου φάσιν
 Κ' ἐκάγχασα τὴν τραγικὴν φενάκην καταθέτων.

Χθὲς ἔτυχε σχολαστικὸν ἐρώντα ν' ἀπαντήσω,
 Ἐκφράζοντα τὸ πάθος του πρὸς τὴν πεφιλημένην
 Πῶς ἤρχισα νομίζετε προβλέπων τὴν Ἑλένην;
 — Σὲ ἀγαπῶ, ἐφώνησα, ὁ μέλλον ἀγαπήσω.

Κ' ἐκάγχασα τὴν τελετὴν αὐτὴν ἀναπολήσας
 Ἄλλὰ ἤσθάνθη πρὸ αὐτὸν παλμούς εὐγνωμοσύνης·
 Ὡς ἀποστρέψαντ' ἀπ' ἐμοῦ τὸ βέλος τῆς οὐδύνης
 Μὲ κλίσιν ῥήματος τὸ πῦρ τοῦ ἔρωτος συγχύσας.

Διότι εἶναι μέγιστος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
 Ὁ προκαλῶν μειδίαμα, τὸ ἔαρ, εἰς τὰ χεῖλη·
 Εὐγνωμοσύνην ὁ θνητὸς καὶ στέφανον ὀφείλει·
 Ποῦ εἶναι τὸ μειδίαμα; εἶναι παντοῦ ὁ θρῆνος.

Ἄρκει, ἄρκει ὁ στεναγμὸς, ὃν ἡ πραγματικότης
 Ἐκ τῆς καρδίας ἀποσπᾷ ροφῶσα τὴν καρδίαν
 Πρὸς τί νὰ διεγειρωμέν κ' ἡμεῖς τὴν ἀθυμίαν;
 Πρὸς τί τὸ δάκρυ; ἀρκετὰ θρηγεῖ ἡ ἀνθρωπότης.

Λοιπόν... ἀλλὰ τί λέγομεν δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον
 Ἡ λήθη εἶναι ἀδελφὴ μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην
 Καὶ πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν ἀποκοιμῶνται κλίην·
 Τὴν χάριν ἐλησημόνησα ἐντὸς λεπτῶν βραχέων.

Ναὶ λησμονῶ ἐνίοτε, ἀλλ' ὅ,τι λησμονεῖται·
 Τὴν ἐρωμένην τῆς χθὲς, τῆς αὔριον τὰ χρέη

Καὶ τὰ βιβλία τῶν σοφῶν ἐφ' ὧν ἡ λήθη κλαίει.
 Θέλετε μνήμην τοκισταὶ προτρέπω νὰ γενήτε.

Καὶ ἤδη ἄνευ θέματος διέμεινα· νὰ παύσω;
 Ἄλλὰ οἱ λογιώτατοι ζητοῦν ἀρχὴν καὶ τέλος·
 Καὶ εἶμαι λίαν εὐπαθὴς πρὸς τῶν σοφῶν τὸ βέλος·
 Ἄρκει ἀπλῶς νὰ τοὺς ἰδῶ ἵνα τὴν λύραν θραύσω.

Τὴν τῶν οὐνείρων ὑπερβᾶς ὁ Φίλων ἡλικίαν
 Πολὺ ἠγάπησα, ἀλλ' ὀλίγον ἠγαπήθη·
 Πολλάκις ἔρωτος ἀκούων ἐκοιμήθη·
 Καὶ ἐρωμένους προδοθεὶς ἠγέρθη τὴν πρωΐαν.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους καὶ πιστὴν ἀπῆντησ' ἐρωμένην·
 Πιστὴν ὡς εἰς τοὺς ποιητὰς ἐμμένει ἡ πενία
 Τὸ ψεῦδος εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἡ ἀνοησία·
 Πιστὴν ὡς ὁ ὑπάλληλος εἰς θέσιν νεμομένην.

Οἱ ποιηταὶ οἱ ψάλλοντες τὸ ὄμμα καὶ τὰ χεῖλη
 Τὴν κόμηναί τὰς παρειὰς τὸν πόδα καὶ τὰς χεῖρας
 Πρὸ ταύτης πάσας τὰς χορδὰς θὰ ἔθραυον τῆς λύρας
 Δὲν ἔχει τίποτ' ἐξ αὐτῶν τοῦ Φίλωνος ἡ φίλη.

Καὶ τὴν ἠγάπα προσφιλῶς κ' ἐπίσης ἠγαπᾶτο
 Κ' εἰς τῆς ζωῆς τὰς ἀτραπούς ἐβάδιζον συγχρόνως
 Καὶ ἦτο σύντροφος κοινὸς ὁ βίος καὶ ὁ πόνος
 Καὶ εἰς ἐκείνην ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀντανακλᾶτο.

Πιστὴ, εἰς τὸν αἰῶν' αὐτὸν τὸν μέγαν! ποῖα χλεύη·
 Καὶ τὰς ρυτίδας παλαιῶν αἰῶνων ἐκοσμεῖτο
 Καὶ εἶχε μεσαιωνικὰς ἀρχὰς; λοιπὸν τίς ἦτο;
 Ὁ Φίλων τὴν σκιὰν αὐτοῦ περιπαθῶς λατρεύει.

Γελᾶτε; ἀλλὰ θλιθερὰ δὲν εἶναι ἡ εἰρωνεία;
 Ὁ Φίλων μάτην πανταχοῦ τὴν πίστιν ἐρευνήσας
 Καὶ οὐρανὸν καὶ θάλασσαν καὶ γῆν ἀνακινήσας
 Ἠράσθη τῆς σκιᾶς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ.

Γεννᾶται αὕτη μὲ ἡμᾶς, ἀκολουθεῖ πᾶν βῆμα
 Καὶ εἰς ἡμέρας ἔορτῆς καὶ εἰς ἡμέρας πένθους
 Σκιρτῶμεν καὶ αὐτὴ σκιρτᾷ καὶ ὁμοιάζει ἔθρους·
 Ἄν πάσχωμεν τῆς συμφορᾶς ἀναλαμβάνει σχῆμα.

Οὐδέποτε μνησικακεῖ μᾶς ἀγαπᾷ λαθραῖως
 Περὶ τὸ σῶμα στρέφεται, συστέλλεται, ἀπλοῦται,
 Ὡς φύλαξ ἀπειλητικὴ ἐνίοτε ὀρθοῦται
 Καὶ εἶναι πρῶτος φίλος μας καὶ πάλιν τελευταῖος.

Ἴδετε πῶς ἐκτείνεται ἰσχνὴ καὶ τεθλιμμένη
 Εἰς τὴν ἀκτίναν τὴν ὥχραν τοῦ δύοντος ἡλίου,
 Πρὶν εἰς τὸ σκότος βυθισθῆ τὸ πλῆρες μυστηρίου·
 Εἰς τὴν μακρὰν αὐτὴν σκιὰν ὁ θάνατος προσμένει.

Ὅταν τὸ σῶμα ἐκτεθῆ εἰς τὴν ἐσχάτην κλίνην,
Κατὰ τὸν τύπον ἔπεται τῶν φίλων συνοδία.
Πλὴν παραλλήλως ἄλλη τις ἀκολουθεῖ κηδεία·
Σκιαὶ τεσσάρων τὴν σκιάν κομίζουσιν ἐκείνην.

Καὶ οὕτω βαίνει μὲ βραδύ καὶ τεθλιμμένον βῆμα
Οὐχὶ ὡς σύζυγος Ἰνδοῦ ἢ βία καιριμένη,
Ἄλλ' ἔκουσίως τὸν οὐδὸν, τοῦ τάφου καταβαίνει
Καὶ καταπίπτει μετ' ἡμῶν νεκρὰ ὑπὸ τὸ μνήμα

Ὡ μόνε σύντροφε πιστὲ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου
Δὲν εἶσαι ἔλλειψις φωτὸς καὶ σύμβολον τοῦ πόνου
Τοῦ μετ' ἡμῶν βαδίζοντος διὰ παντὸς τοῦ χρόνου
Ἔως οὐ χάσῃ ἡ ψυχὴ τὸ θάλλπος τοῦ ἡλίου.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

(Ἐκ τῶν ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ.)

Ὅπιστας νέας τὸ ψυχρὸν νὰ φάγῃ εἶδον μνήμα,
Φεῦ! γέγραπται ἔς τὸν θάνατον νὰ δίδεται ἐν θύμα·
Τὸ χόρτον, δρέπανον οὐδὲν ἐκ τῶν ἀγρῶν νὰ κόπτῃ·
Τὸ πλοῖον πορευόμενον εἰς βράχους νὰ προσκόπτῃ
Ναί, γέγραπται οἱ χορευταὶ νὰ θλίβουν μὲ τὸν πόδα
Εἰς μέθην ἄρρητον χοροῦ τῆς κόμης των τὰ ρόδα.

Τὸ ὕδωρ πρέπει τῆς πηγῆς νὰ ἐξαντλῆται ρέον,
νὰ χύνη φῶς ἢ ἀστραπὴ πλὴν φῶς τι στιγμιαῖον.
Φεῦ! ἔς τοῦ Μαρτίου γέγραπται τὰ ψύχῃ ἕνα ἕνα
νὰ κλίνωσι τὰ νεαρὰ φυτὰ μας τὸν αὐχένα,
καὶ τὰ εὐώδη ἄνθη των νὰ πίπτουν μαραμαίνα.

Ἰδοὺ ὁ βίος. Μετ' αὐτὸν θανάτου νύξ ζοφώδης
καὶ μετ' αὐτὴν ἐξέγερσις, ὁ οὐρανός, ὁ ἄδης!
Εἰς τὸ εὐρὺ καὶ ἀπέραντον συμπόσιον τοῦ βίου
ἐν πλῆθος παρακάθεται μετ' ἡθους γαληνίου.
Πλὴν τῶν ἐκεῖ πολυπληθῶν συνδαιτημόνων πόσοι
τὰς θέσεις των ἀφίουν, πρὶν τὸ δεῖπνον τελειώσῃ.

■ ■

Ὡ πόσαι νέαι ἔθανον—Ροδόχορως ἦτο μῖα
εἰς ἄλλην θεῖα ἤρχετο ἀγγέλων μελωδία
ἐτέρα ὑπεστήριξε ἐν μέτωπον οὐδύνων
κ' ὡς τὸ πτηγὸν ἀνίπταται μικρὸν τὸν κλάδον κλίνον
τὸ πτώμα φεῦ! τὸ σῶμά της ἐσύνητριψεν ἀφίον.

—ο—

Μία ὠχρὰ εἰς ἑξαψιν κρυφίων ἀλγηδόνων
ἐν ὄνομα ἐπρόφερε λησιμονηθὲν πρὸ χρόνων.
Ἐσθέστη ἄλλη ἀφανῶς ὡς ἄσμα τι τῆς λύρας,
ὕπ' ὀλεθρίας καὶ σκληρᾶς κατατρεχθεῖσα Μοίρας
ἐτέρα πάλιν τὰ δεσμὰ ρηγγύουσα τοῦ βίου
γλυκὴ εἶχε μειδίαμα ἀγγέλου οὐρανοῦ.

Ὅλαι λεπταὶ, χαρίεσσαι, ὡς ἄνθη μαρανθεῖσαι.
Ὅς Ἀλκυόνες ἔς τῆς ζωῆς τὰ ὕδατα πνιγεῖσαι.
Περιστεραὶ ἄς ὁ Θεὸς ἔς τὸν κόσμον εἶχε στείλῃ
καὶ αἵτινες γελοῦσαι ἦδ' εἶχον ἀνατείλλῃ,
μὲ ἡρεμοῦντα ὄμματα, μὲ μειδιῶντα χεῖλη. . . .

Ὡ πῶς νεκραὶ νῦν κείτονται ἔς τοῦ μνήματος τὸ
[χῶμα
τοσαῦται νέαι θελκτικαὶ μὲ ἐσθεσμένον ὄμμα ;
πῶς εἰς πυθμένα ζοφερόν νῦν μένουσιν ἐρριμένα
Τοσαῦτα ἄνθη πρότερον μὲ κάλλος ἐστεμμένα ;
Ἄφετέ με, ἔρμαιον τῶν παρελθόντων πόνων
νὰ πλανηθῶ περιλυπος ἔς τὰ βάθη τῶν δρυμῶνων.

ΝΙΚΟΚΛΗΣ Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ.

Καὶ δεῦτερον λαμβάνομεν τὴν τόλμην νὰ ζη-
τήσωμεν τὴν ἐπιεικῆ συγγνώμην τῶν ἀναγνω-
στῶν διὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ Α'. Φυλλαδίου· ἀλλ'
ἀφοῦ ἀναγνωρίζομεν τὸ σφάλμα μας πιστεύομεν
ὅτι τὸ ἀείποτε ἐπιεικὲς δημόσιον θὰ μᾶς συγχο-
ρήσῃ καὶ ὑποσχόμεθα ὅτι ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐξῆς
θὰ καταβάλλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ἀντα-
ποκριθῶμεν πρὸς τὰς δικαίας τῶν συνδρομητῶν
ἡμῶν ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν πρώτην ταύτην
ἐλλειψιν θὰ ἀναπληρώσωμεν λίαν προσεχῶς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ, Βιογραφίαι Ἀδόλφου Κρεμιέ καὶ Θεουράλδσεν. — Τί ἐστὶν
Ἱστορία (Συνέχ. καὶ τέλος). — ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ, Τελευταία περιήγησις τοῦ Λιβιγχο-
στῶνος. — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, Ὁ νέος γράφων τηλεγράφος, Ὁ πλανήτης Ζεὺς. — Διάση-
μοι πολυφάγοι. — Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ Τῇ ΔΥΣΕΙ, Νεωτέρα κοινωνία. — Οἱ Νέοι Αἰχμάλ-
ωτοι (Συνέχεια). — Ἡ Κυανῆ Σημαία. — Ποικίλα. — Ποιήσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἀδόλφος Κρεμιέ. — Θεουράλδσεν. — Λίβιγχστων. — Ὁ γράφων Τηλέγραφος. — Ὁ πλανή-
της Ζεὺς. — Φρεϊσινέ. — Λεπέρ. — Δουξ Δεκάξ. — Σαιν Βαλλιέ. — Οἱ νέοι αἰχμάλωτοι. —
Ὁ Μέγας Ἅγιος.